

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Травень

5

May

1968

Виленьська чудотворна ікона Богоматері-Провідниці Одигітрії

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XXV. ТРАВЕНЬ Ч. 5

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
Редагує Колегія — Лідія Бурачинська, Рута Галібей, д-р Наталя Ішук, Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодиноке число 50 центів

Зміст:

М. Ч.: Зелені Свята
Зацвів „ломикамінь“
З Гол. Управи СУА: Перед нашим З'їздом
І. Кейван: О. Сахновська — майстер деревориту
Уна: Поворотна хвиля
І. К.: З Дому Неволі
Н. Даниленко: Добрий фундамент
Л. Б.: У розмові з ученою
Окр. Рада: Бюро Суспільної Опіки в Шикаго
С. Стечишин: При відкритому вогні на природі
З. Терлецька: Впроваджуємо лаконіки
A. Volker: Our Head is Not in the Sand
Марія Дейко: Перший човен
Хр. М.: Моя мама
Р. В. Г.: Веселі зайченята
Н. Забіла: Гой-да!
При громадській роботі
Г. Лашченко: Марія Павлівна Юркевич

На обгортці:

Світлина чудотворної ікони **Богоматері-Провідниці, Одігтрії** з Вильна, взята з нарису історії Української Церкви д-ра Григора Лужницького „Українська Церква між Сходом і Заходом“.

OUR LIFE

VOL. XXV. MAY No. 5

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August, of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$5.00 per year, half year \$2.50. Subscription in Canada \$5.00 per year, half year \$2.75. Subscription in England 1½ pound sterling, per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna., under the Act of March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
c/c No. 7 887 92 de Paris
26, rue de Torcy
Paris 18-e
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Haus der Begegnung
8 Muenchen 27
Rauchstr. 22

On the Front Page:

Blessed Virgin Mary's icon of Vilna.

На терені СУА

5. травня — З'їзд голов Відділів — Окр. Рада СУА в Ютіці
11. травня — Конференція Голов Відділів — Окр. Рада СУА в Нью-арку
18. травня — Вишивані Вечерниці — 91 Відділ СУА в Бетлегемі
25. травня — Вечір поетки Зої Когут — 64 Відділ СУА у Нью Йорку
26. травня — Показ вишиваного одягу — 88 Відділ СУА у Філадельфії
26. травня — Ювілей 10-ліття — 71 Відділ СУА в Джерзі Сіті
26. травня — Привітання вояків із Вієтнаму — 2 Відділ СУА в Честер, Па.
5.—7. липня — XV. Конвенція СУА в Шикаго

ФУНДАЦІЯ ДОМУ СУА

Для завершення Фондації Дому СУА, 63 Відділ ім. Софії Русової перемінив свій уділ 100 дол. на Фондацію. Таке саме зголошення надіслав 72 Відділ СУА у Нью Йорку. Це дозволить тепер спорудити нову таблицю фундаторів, на якій будуть розміщені всі Відділи-фундатори.

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ

Цю імпрезу впроваджено щойно в останніх кільканадцяти роках у нашій організації. І коли спершу вона була лиш невеликою спробою, то з роками членки зрозуміли її естетичне й виховне значення. Моделі суконь ідуть за вимогами моди, як щодо крою, так і примінення вишивок. Але стиль нагороджених суконь помітно кращає. Вже немає надміру вишивок, як було на початку. Взори примінені дуже ошадно і більш дбайливо виконані.

Своїми Вишиваними Вечерницями відзначились — 1 Відділ у Нью Йорку, 22 Відділ у Шикаго, 28 Відділ у Нью-арку, 33 Відділ у Клівленді, 43 Відділ у Філадельфії, 47 Відділ у Рочестері, 63 Відділ у Дітроїті, 73 Відділ у Брідж-порті, 78 Відділ у Вашингтоні, 93 у Гартфорді. На найближчий час запланували такі Вечерниці — 88 Відділ СУА у Філадельфії і 91 Відділ СУА у Бетлегемі.

Імпреза, проведена силами двох Відділів — це тісний лучник між ними.

Наше Життя

РІК XXV.

ТРАВЕНЬ, 1968

Ч. 5.

М. Ч.

Зелені Свята

„Не сховатись, дарма, під наметом краси“.

Б. І. Антонович

Алеями кленів процесія — хрест, корогви кольорові,
Атласові. Ризи із парч золотих, наче шати вельмож.
Могили квітчастими хвилями в сонці. У шарфах шовкових
Зелені гірлянди й вінки, хризантеми і китиці рож.

Розп'яття з слонової кости. В кадьничнях ладан жевріє.
Пахучою хмаркою дим обвива монументи в різьбах,
Де літери куті майстерно в гранітах і мармурах білих,
Янгόли й стрункий обеліск, що чорніє, мов пишний гагат.

Ударили марші подзвоном акордів — і темінь на очі
Лягла, наче траур важкий. Поминальні відправи і спів
Тихішають, тонуть у шумі вітрів буревійної ночі.
І глибоко в серці ожив мій пекучий, незгоєний біль.

Є цвинтар старий — у далекій країні. Хрести почорнілі,
Дубові, і килим барвінку. Під нависом гілля калин
Мурави. То в них, уночі рито ями колись — а могили
Дрижали у надрах під гуркіт моторів вантажних машин.

У челюстях чорних примарний вантаж, із покосами смерти.
... Насунуто в яму одну чоловічий, постріляний труп,
А в другу — жіночий, замучений. Ніч на землі, наче мертва,
Мовчала. Лиш небо у спалаху громів віддало салют...*

СТОДВАДЦЯТЬ поховано без домовини — і засипано ями
Землею. Дернину затоптано твердо в пісок та у ринь.
А помин — чебрець, буряни, і калиновий квіт —

[пелюстками.

Хтось тихо проходить, шепоче молитву — і щезне, як тінь.

Ті цвинтарі значили шлях монументів кривавих, незримих
І вічних. В підвалах, в лісах — вздовж заслання далеких
[доріг,

Від Рейну — в Архангельськ, Урал, крізь Сибір,

[Казахстан — по Колиму

Історії чорні шляхи. Їм сьогодні молитва й подзвін.

* Подія відбулась в одному з міст України, в червні 1941 р., після масових арештів, що їх перевело НКВД. НАШЕ ЖИТТЯ — ТРАВЕНЬ, 1968

Зацвів „ломикамінь“

Травневе сонце нагадує нам ласку матері. Воно пестить лагідно і скріплює людину своїм теплом. Немов готуючи її до життєвої бурі, що перед нею.

Такі думки приходять кожному, що поклоняється матері у тому часі. Вшановуємо її в родині, в громаді і в церкві. Дякуємо їй за життєву силу, за виховну мудрість, за безмежну посвяту. Їй бо завдячуємо те, що краще у нашій душі.

І серед цих думок і почувань раптом згадуємо інших матерів. У різних закутинах української землі вони виростили своїх синів і дочок у любові до свого народу. Передали їм скарб рідної мови і пошану до рідних звичаїв. І пустили їх у світ із настановою прямих і чесних людей, що хочуть здобути своєму народові право на вільне життя.

Тільки про одну з цих матерів почули ми у пресі. Василь Симоненко вмираючи, просив за неї Спілку Письменників України. У передсмертну хвилину він тривожився за майбутнє своєї матері, що її лишив без забезпечення. Про інших матерів не знаємо нічого. А вони живуть у різних частинах України, горюють за своїми дітьми і терплять наругу й переслідування. Це матері братів Горинів, Михайла Осадчого, Івана Кандиби, Левка Лукіяненка й інших. Побачення у в'язниці їм не дали, на процес не допустили. А тепер їм вільно раз у році відбути далеку подорож до Мордовії, щоб зустрітись на коротку хвилину. Та й чи допустять їх? Бо часто траплялось, що вже на порозі концтабору їм відмовляли.

У травні одержали наші Відділи доповідь про події в Україні. „Зацвів ломикамінь“ кажемо словами Лесі Українки про тих сміливих борців, що підняли там прапор боротьби. Читаючи і слухаючи їх прямих слів, подивляючи їх непохитну поставу — згадаймо і їх матерів. Це з їх щирого серця запало їм зерно в молоду душу, що дало тепер пишний квіт — „ломикамінь“.

З Головної Управи СУА

Перед нашим З'їздом

День 5 липня 1968 — дата XV. Конвенції СУА — вже недалеко. З хвилюванням очікує її Головна Управа СУА, а з нетерпеливістю делегатки. Адже кожна Конвенція — це велика хвилина в житті організації. Тоді вона стає перед українським громадянством і виявляє свою силу у кличі Конвенції, у проблематиці доповідей, у профілі особистостей, у технічному проведенні. Це є громадський іспит, що його розвиток кожної організації вимагає.

Програма XV. Конвенції вже устійнена. Обговорена на кількох нарадах Екзекутиви, узгоджена з програмовою референткою та Конвенційним Комітетом — вона дає заповнення повного перекрою всіх ділянок. Технічно розплановано все до подробиць. Екзекутива старалась точно обрахувати час, потрібний на всі виступи, щоб якнайкраще його використати.

Є кілька головних точок, в яких зосереджується громадська постава й проблематика СУА. Це є головна доповідь і панелі, присвячені поодиноким ділянкам праці. Головна доповідь, передбачена першого дня (5 липня 1968 р.) п. н. „Наша постава до подій в Україні“ — окреслить погляд жіноцтва, зорганізованого в СУА, до найновішого спротиву України проти СРСР. Це є ствердження, що матиме вплив також і на майбутній шлях СУА. Дальші виступи й обговорення проходять у панелях. У них розглянуть певні аспекти нашого громадського життя та внутрішньої праці СУА.

У п'ятницю, 5 липня ц. р. матиме місце англомовний панель на тему „Підтримуємо боротьбу за права людини“ з наświetленням цієї боротьби у світі, в ЗДА та з окресленням завдань американок українського походження. Цей панель має з'ясувати наше становище до проблем расової боротьби, що проходить у країні нашого поселення.

У суботу, 6 липня перед полуд-

нем відбудеться другий панель. Його темою буде „Молоде жіноцтво в СУА“ і він з'ясує (українською мовою) поставу й бажання цієї категорії нашого членства. Маючи вже поважну кількість молодого членства сподіємось позитивного виступу цієї молоді сили, що становить нашу зміну.

По полудні того ж дня передбачений другий панель на тему „Напрямі розвитку нашого організації“. Тут будуть подані в перекрою найбільш суттєві моменти, що вирішують ріст і розвиток нашого організації. Тому найбільше ділових даних і вказівок треба тут сподіватись, як від панелісток так і в дискусії, що розвинеться.

Найкращою платформою для ділової зустрічі й наради будуть засідання Комісії. Вони заплановані на суботу, 6 липня уранці, коли немає пленарних нарад. Там усі ділянки нашого праці — організаційна, статутова, культ. освітня, виховна, сусп. опіки, зв'язків, пресова, господарська, фінансова — знайдуть свій вислів у постановках. Стверджуючи теперішні осяги Комісії намітять програму даної ділянки на найближчий час.

Кінцевим і вислідним акордом Конвенції — це резолюції. Їх намітить Резолюційна Комісія на підставі клича Конвенції, головної доповіді, усіх трьох панелів та постанов Комісій. Відчитання й ухвалення резолюцій відбудеться в неділю 7 липня 1968 р. після виходу нової Гол. Управи.

Ось такі будуть головні точки нашого XV. Конвенції. Їх актуальність і далекосяглість творитимуть питому вагу нашого виступу. Тому змагаємо до якнайкращого їх оформлення заходами Екзекутиви та Конвенційного Комітету.

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чимення!

ДО XV. КОНВЕНЦІЇ СУА

Вже незабаром з'їдемося з Вами, шановні делегатки, на XV. Конвенцію СУА в Шикаго! Хвилиною звітування об'єднає нас в гордості на наш спільний шлях, на разом доконане діло. То ж прибудьмо численно як годиться для XV. Конвенції нашої організації!

Конвенційний Комітет доложив усіх старань, щоб усе було якнайкраще підготоване. Чекаємо Вашої участі у XV. Конвенції СУА!

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Вісті Конвенційного Комітету

Клич XV. Конвенції СУА нав'язує до Міжнародного Року Прав Людини. Він звучить: **СТАНЬМО В ОБОРОНІ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ І ПІДТРИМУЙМО ЦЕ ЗМАГАННЯ В ЦІЛОМУ СВІТІ.** Нашою участю в Конвенції та зразковим переведенням її докажемо нашу здібність розпочати цей великий змаг.

**

Вже напливають зголошення делегаток. Їх надіслали — 1 Відділ (п-ні М. Головей), 16 Відділ (пп. М. Петришак, О. Луцик), 28 Відділ (пп. С. Карапінка, Д. Рак), 75 Відділ (п-ні С. Левченко), 77 Відділ (п-ні М. Ліневич). Прохаємо й інші Відділи приспішити надіслання зголошень до Централі СУА.

**

Пригадуємо Окружним Радам і Відділам СУА, що хотіли би взяти участь своїми хроніками чи альбомами вирізків у Виставці, яка відбудеться на Конвенції, щоб надіслали їх до 31. травня ц. р. Цього вимагає оформлення Виставки. Також просимо наших письменниць і народніх мисткинь, що хотіли б взяти участь у Виставці Жіночої Творчости, надсилати свої твори до того реченця.

ГОЛОВА КОНВЕНЦІЙНОГО
КОМІТЕТУ

Присилайте привіт до Конвенційної Книжки

О. Сахновська — майстер деревориту

Впродовж 50-тирічної окупації України московськими більшовиками виявилось багато наших мистців, що при нормальних обставинах, могли позначитися виразними слідами в історії світового мистецтва. На жаль, у жорсткому наступі на українську культуру велику їх кількість зліквідували фізично, інших покрили пилом забуття, решту запрягли до казюнного воза — „соц-реалізму“, підтявши їм творчі крила. А злочасна „Постанова“ ЦК ВКП(б) з 1932 р. була прямо смертним вироком для розвитку українського мистецтва.

В жорсткій реалізації цієї „Постанови“ зліквідували згодом М. Бойчука, С. Налепинську-Бойчук, І. Падалку, В. Седляра і ряд інших. Померли з голоду забуті О. Сластьон, А. Ждаха, М. Івасюк, та гірко розчарування зазнав Василь Кричевський. До наших видатних мистців, що попали в неласку окупаційного режиму належала теж Олена Сахновська — видатний майстер української гравюри.

На превеликий жаль, досі не маємо докладнішої біографії цієї знаменитої мисткині, бо советські джерела дуже нерадо про неї згадують. Знаємо тільки, що Олена Сахновська народилася в Києві у 1902 році і в 1921—1925 рр. студіювала мистецтво на поліграфічному відділі Київського художнього інституту та спеціалізувалася в майстерні ксилографії, в Софії Налепинської-Бойчук. А тоді ще цей Художній Інститут продовжував традиції Української Академії Мистецтв.

Верхів'я творчого вияву О. Сахновської припадає на кінець 20-х й на початок 30-их років на терені Києва. Вже своїми першими творами-дереворитами з 1927 року з ділянки станкової графіки („Читають газету“, „Слухають радіо“, „Повернення з фронту“ і т. д.), що ще позначені деякими впливами С. Налепинської-Бойчук, однак вже з власною стилевою манерою, виявилася як поважна мистецька сила в графіці,

зокрема в деревориті. А вже її пізніші твори-дереворити: „Жінка в 1905 році“, „Жінка-народниця“, зокрема цикл дереворитів „Жінка в революції“, що створені в 1930—1932 рр. вже притаманні виразним стилем та індивідуальним мистецьким висловом; багатопляновими композиціями, світлотіневими вальорами, включаючи високу технічну майстерність та багатством різноманітних штрихів. З 1934 р. походить славетний дереворит О. Сахновської „Тарас Шевченко“. Поет у старшому віці й погрудньому зображенні, а на тлі персонажі героїв його твор-

чости. Крім надзвичайно вдалого скоплення рисів обличчя й духовности Шевченка, прекрасної композиції й майстерного використання світла й тіні, технічна майстерність цього твору прямо подивугідна й безконкурентна. А відбита на білому шовку, вона вабить особливо фактурою й пікантністю. Всна нагадує шедеври братів Тарасевичів та голландські грав'юри XVIII ст., що тоді стояли на першому місці в Європі.

В тому ж році мисткиня переїхала до Москви, щоб оминати „чистки“ Сталіна-Постишева, які

Олена Сахновська: Ілюстрація до твору М. Гоголя „Ніч перед Різдом“. — Графіка.
O. Sakhnovska: Illustration to N. Gogol's writings

жахливо обезголовлювали Україну з провідної верстви. У Москві Сахновській довелося прожити повних десять років.

В 1935—1936 рр. виконала перші твори на тему індустрії УРСР, зокрема серію дереворитів „Донбас“, до речі — дуже складний із зображенням „стахановщини“ й „перевиконування норми за батька народів — товарища Сталіна“, і т. п., та вірно зобразила у своїх майстерних дереворитах невідому працю робітників (що можна було різно інтерпретувати), і складні частини машин. Очевидно, це була данина окупантам за ціну нужденного животіння. Так робив не один наш мистець.

Другою блискучою сторінкою Сахновської була книжна графіка, зокрема ілюстрація. Прямо пориваючі й захоплюючі були її ілюстрації-гравюри до творів Лесі Українки, зокрема поеми-феєрії „Лісова пісня“, з 1929 р. В цих ілюстраціях Сахновська виявилася, як глибокий знавець української демонології. Зображення Перелесника, Мавки, втілення у деревах фантастичних постатей (Лісовик, Русалка), це гравюри, що своєю подивугідною технікою нагадують майстрів світової міри: Дюрера, Гольбейна, або ченців-граверів Києво-Печерської Лаври.

Це знання демонології Сахновської помітне виразно в ілюстраціях до творів М. Гоголя, головню у творі „Ніч перед Різдом“. Місячна ніч, коли вільда влітає з коми на мітлі, а чорт намагається вкрасти місяць. При цьому прямо несамовиті контрасти й справжній гоголівський настрій, при безконкурентній техніці виконання — логічно упорядкованих штрихах, на правду конгеніальний твір, що надзвичайно доповнює Гоголя. Ілюстрації до його комедії „Ревізор“ не позбавлені гоголівського гумору й виконані в тому ж, 1928 році.

У Москві О. Сахновська виконала теж гравюри-ілюстрації до творів О. Копиленка, І. Микитенка та П. Панча. Там захопила мисткиню друга світова війна і їй довелося пережити страхіття. А як „шанувала“ советська влада мистців, може послужити факт, що коли німецька армія в

1942 р. маршувала на Москву, москалі змобілізували все населення (старців, жінок і дітей) до будови бункрів навколо Москви. Тоді теж нашу мисткиню змобілізували до... копання ровів.

Олена Сахновська теж блиснула своїм колосальним талантом в екслібрисах, з прямо безконкурентною технікою й композиційною вмільстю. Її екслібрисами особливо захоплювалися у Львові, зокрема на IV-ій виставці АНУМ (1934 р.). Тоді мистець Павло Ковжун видав їх книжечкою „Екслібриси Олени Сахновської“ в ДВУ в Києві, коштами мистців Західної України. З того приводу, вона мала великі неприємності від окупаційної влади й мусіла виїхати до Москви, щоб рятувати голе життя.

Після війни вона повернулася до Києва й тоді створила серію літографій „Київ 1944 року“, „Старий Львів“, Площа старого ринку (1946 р.) і низку кольорових літографій та автолітографій. Померла 23 березня 1958 р., у відносно молодому віці. Про її смерть у советській пресі появилася тільки лаконічна згадка, ніби велика мисткиня — це був звичайний епізод.

Московська окупаційна влада не була вдоволенна Сахновською, не зважаючи на її данину москалям. Бо хоча Покійна була по стилі й манері реалістка, цей її реалізм був занадто український, як і надто виразно була її людська приналежність до української нації. Сахновська — це був надто великий і самотній талант, яких Московщина не мала й не бажала його мати серед українських мистців. Тому Сахновська як мистець, ніяк не вміщалася у вузькі советські рами. А правду кажучи, таких виняткових мистецьких явищ, як Олена Сахновська, рідко хто мав серед інших європейських народів. І коли б вона виростала й формувалася в більш нормальних умовах, зокрема у власній державі, могла смільно дїпняти верхів'я генія.

Прийдіть на імпрезу найближчого Відділу СУА! Пізнаєте громадську готовість нашого жіноцтва й відчуєте теплу, товариську атмосферу.

НОВІ ВИДАННЯ

Відродження на чужині. 15-ліття діяльності ОУЖ у Великій Британії 1948—1963. Зібрали і редагували інж. Ганна Сесь та Ніна Марченко. Видання Організації Українських Жінок у Великій Британії (Секція СУБ), Лондон 1967. Ст. 324.

У дбайливо виданих на гарному папері книжці знайдемо після вступних статей загального характеру розділ про „Початки і розвиток праці організації українських жінок у В. Б.“ і „Діяльність Гуртків протягом 15-ти років існування ОУЖ у В. Б.“ та статті на теми дуже широкого засягу, спомини, есеї. Книга багато ілюстрована знімками. Закінчує її підсумовання в англійській мові.

Ол. Неприцький-Грановський: СНИ ЗРУЙНОВАНОГО ЗАМКУ — Поезії, Том VII. Нью Йорк-Чикаго 1964. Видавництво „Життя й Мистецтво“. Наклад 1500 прм. Художнє оформлення мистця Михайла Михалевича. Ст. 144.

Збірка поділена на три частини. Перша „Срібна наморозь“ це зимові образи — настрої зібрані у 30-ох віршах. Друга частина — 29 віршів — присвячена морю і називається „Наше море“. Від третьої частини „Сни зруйнованого замку“ збірка взяла свою назву. Це поема присвячена „тим, що боролися за волю і національну незалежність України“. На тлі і під настроєм руїн старого палацу снує автор сні — спомини і рефлексії про тих, хто тут жив, любив, терпів, боровся, творив і вмирав а теж тих, хто його зруйнували. Для любителів поезії ця збірка відомого поета, мимо суму оптимістична, буде новим збагаченням їхньої бібліотеки.

У. С.

ЗАПИТНИК

Культ.-Освітня Комісія СУА розіслала разом із Великоднім обїжником запитний листок із наміром зібрати відомості про страви Великоднього часу. Йдеться про страви Великого Посту та про м'ясиво й печиво, що приготується на Великдень. Прохаємо Відділи провести опитування серед жінок різних околиць України.

Поворотна хвиля

Оповідання

Пані Оріся, користаючи з хвилини спокою та тиші недільного пополудня, сіла у вигідному фотелі і з приємністю по раз невідомо котрий почала приглядатися — любуватися вітальнею. Її зір задержувався раз-у-раз то на тій, то на іншій подробиці розкішно улаженої кімнати.

Вони тут живуть уже кілька місяців і можна було уже привикнути до всього, а навіть чоловік та діти трохи кепкували з вічно свіжого захоплення пані Орісі новою хатою, але для неї все це було джерелом постійної радості і вона все наново повторяла, що вже давно треба було їм вибратися з того українського гетта на Восьмій вулиці сюди в елегантну дільницю Лонг Айленду.

Поправді помешкання при Восьмій вулиці не було погане, як інші у тій дільниці. Кам'яниця відновлена, брама все замкнена так, що сходи чисті, а господиня дому, що мешкала внизу все перевіряла, хто входить. Навіть часом це надокучувало, бо було враження, що вона весь день проводить з оком при віконечку і спостерігає, хто і до кого ходить. А тут, яка свобода, яке відокремлення!

Правда, саме мешкання там теж було непогане, але ж не можна порівнювати до того тут у власній хаті. А ця тишина, цей город із травником, вистриженим мов килимок, а на ньому барвисті плями цвітучої азалії.

Навіть мама — думає пані Оріся — має тут свою власну, хоч невеличку кімнату. Може її прибрати тими привезеними з краю картинами, тканинами та вишивками, що не підходять до модерної обстановки кімнат, ані до вітальні з її еспанськими меблями.

Таки добре, що вибрали цей еспанський комплет, бо видно — тепер мода на таку мебель. Подібні бачила пані Оріся у докторів Драбських, а вони ж знавці та естети.

Для всіх краще, що вони тут. Вже ж мало хто остався на „давнтавні“. Дітям до школи тут недалечко. Правда гірше з україн-

знавством та Пластом, але ж це навіть цікаво їхати раз у тиждень у суботу до Нью Йорку. Тоді всі там стрічаються, полагоджують орудки, вступають до Дармохвала на каву і на новинки — є контакт зі знайомими. Шкода, що вона не навчилася провадити авта і все залежна від Миколи, або від Марусі, яка саме здала іспит і одержала право їзди автом. Там у Нью Йорку авта їй не треба було, бо всюди можна було дійти, або доїхати підземкою, а тут уже інша справа. Треба буде навчитися провадити авто. Тоді вже можна буде раз-по-раз чи то скочити до Нью Йорку, чи відвідати знайомих, що тут живуть на Лонг Айленді.

Навіть з церквою тут трудно без авта. От сьогодні мусіли йти до поблизької американської, бо авто взяв Микола — поїхав на якесь там засідання. Мама дуже на ту американську церкву кривилася, але що ж — Служба Божа є Службою Божою.

Щось Микола довго не вертається, а вони мають їхати до Оленських на „парі“. Оленських хата теж гарна і певне буде багато знайомих, приємне товариство і нагода вдягнути нову сукню.

А тим часом у хаті тихо — мама з хлопцями на проході. Мама! Чому вона все якась невдоволена, якби засмучена, все згадує „край“, хоч там бідувала і була сама.

Здавалося, що це так недавно, а вже рік, як мама приїхала з краю. Орісі ще сьогодні заходять очі сльозами, коли пригадає собі, як зустрічали її на летовищі. Вся сім'я зійшлася. Показалося, що такі їх доволі багато тут в Америці — рідні та свояків. На летовище вийшли майже всі. Навіть тітка Мариня, що десь там колись погнівалася з мамою, а тоді прийшла і віталася з мамою, якби ніколи нічого між ними не було. Декого мама навіть не могла пізнати і вже потім вдома підходила до одного і другого і пильно приглядалася. Брала в долоні дитячі голівки — незнаних собі досі внуків і дивилася, шепчучи

щось до себе, чи до них, якби молилася.

Потім обвозили маму по родині, всюди були прийняття в її честь. Як гарно її вітали, промовляли! Кожен щось давав. Мама теж попривозила дарунки, якісь янтарі, вишивки, касетки, так би сказати дрібнички. Дехто приймав їх із приємністю, але були такі, що навіть не брали, мовляв, бідна приїхала, а їм такі речі непотрібні, зрештою в Америці все можна купити. У мамі був тоді розчарований і як би засоромлений вираз лиця. А це непороздаване тепер мама устала у своїй кімнатці. Але мамі всі щось дарували, переважно з одяжі, або купували, або що хто мав у хаті.

Часом здавалося Орісі, що мама, хоч дякує і приймає ті подарунки, але якось так, якби їй важко було брати. Ну, що ж кожен хотів виказати свою радість і давав, що міг і що хотів. У висліді мама назбирала цілу колекцію шляфроків і торбинок, велику скількість немодних суконок, навіть одну балеу. Не могла не прийняти, бо не хотіла образити і ще би сказали, що не досить, що дають, то ще перебирає. А вона справді не у все хотіла вбиратися. Дивіться — така старша пані і з такої біди приїхала, а не хоче вдягнути костюму з виватованими плечима. Але дещо собі переробила, допасувала так, що ще й до сьогодні не треба їй нічого справляти. Вправді не треба теж і тому, що як скінчилися ці привітальні прийняття, то скінчилося мамине ходження. Ще там на Восьмій вулиці, то мама ходила і до церкви і мала теж декілька знайомих та свояків, яких часом відвідувала. А не раз і вони приходили, але це не було вигідно, бо бувало, що саме і до них хтось прийде, а такі старші пані і панове не підходять до їх веселого товариства. Вправді нераз хтось із гостей вдавався в розмову з мамою, але Орісі все видавалося, що це з чемності і що мама нудить гостя своїм оповіданням про що ж би, як не про край, і старалася „визволити“ гостя від такої

розмови, хоч гість твердив, що йому цікаво. Бувало що і до дітей хтось прийде, а мама тоді сиділа в кухні і ждала поки розійдуться, бо її тапчан був у вітальні. В Орисі було враження, що мама тоді була нахмурена і сумна, але ж це несправедливо, бо ж кожен мусить мати своє товариство, контакт із людьми.

Та ці непорозуміння минули, бо тут далеко, так що ані мама нікуди піти не може, ані ніхто до неї не прийде. А як є „парі“ і до них чи до дітей приходять гості, то мама може сидіти у своїй кімнаті.

Правда, минулого тижня мама щоденно починала розмову про суботу. Чи їдуть до Нью Йорку і чи не було би в авті місця для неї. Орися слухала — не слухала, потакувала цілий тиждень, а в суботу навіть не подумала про те і дуже здивувалася, що мама почала збиратися, якби мала їхати з ними. Але ж було пізно, вони мали ще вступити по дітей Оленських і зрештою навіщо мамі їхати. Тут воздух далеко здоровіший і мама може, або щось приготувати до обіду, або піти до городу.

— Якщо мамі чогось потрібно, то я мамі куплю, а їхати нема чого. Ах! Мама хотіла відвідати тету Мариню? Дивіться, дивіться! Стільки років гнівалися, а тепер прямо жити без себе не можуть. Направду це сьогодні неконечне — може слідуючим разом. Ах! Мама умовилася? То нічого, можна потелефонувати, що мама не може прийти. Тільки прошу щось видумати, а то скажуть, що ми не хочемо мамі нікуди брати. Мама хоче з нею побачитися, щоб із кимсь поговорити? А ми то ніхто? От піде мама з хлопцями на прохід і поговорить собі. Про що ж такого цікавого ви старі можете говорити?

Мама нічого не сказала, але Орисі здавалося, що бачила сльози в її очах. Дивні ті старші люди, не вміють оцінити того комфорту та спокою, все їм чогось захоується.

Годинник вибив четверту — і привів думки пані Орисі до теперішності. Треба тепер одягнути нову сукню, бо ось, ось прийде

Микола і вони поїдуть до Оленських.

Тимчасом вернулися з проходу хлопці. Порозкидали плащі хто-де і швидше перед телевізію.

— Хлопці — поскладайте плащі у гардеробу — мама ніколи не допильнує їх, вони її зовсім не слухають. Хлопці на її, Орисі, слова теж не реагують, то правда, але бабуся повинна випрацювати собі авторитет.

— Але ж мамо, зараз починається наш фільм — це хлопці так — нехай бабуся поскладає плащі.

Орися не пробує даліше вимагати — мовчки приглядається, як бабуся збирає порозкидані речі.

Перед хатою загуркотіло авто — певне Микола приїхав. Але ні — це Маруся, вбігає з галасом, а за нею три товаришки.

— Де ж тато — ви ж були разом?

— Тата привезе пан Дубравський, бо засідання продовжилось. А я мушу мати авто. Їдемо на „парі“ до Еллен!

— Якто їдеш — а я, а ми? Ми ж мали їхати сьогодні до Оленських!

— Трудно! А пощо тобі до Оленських, мамо — все про одне і те ж говорите. А як ти з панею Оленською рік гнівалася, то теж жила і добре було. Ти хочеш порозмовляти з людьми? А ми не люди? Ось маеш хлопців, є бабуся!

— Але ж Оленські ждуть — нас запросили, там „парі“! — пробує аргументувати пані Орися.

— То зателефонуй, що не можеш прийти, видумай щонебудь. Трудно, я мушу взяти авто. Поїдеш іншим разом. Навіщо вам старим так часто сходитися. Тут такий добрий воздух у городі, так гарно. Бай, бай! — і вже її не було.

Пані Орися стоїть у новій, кок-

тейлевій сукні, мов очманіла. В голові клубиться від думок. Слова Марусі щось якби їй пригадали — щось, про що недавно думала.

Чудова вітальня видалася самотньою, як би сценою, з уставленими декораціями — пустою без життя. Чим швидше вийшла на город. Розчарування і обурення на дочку мішалось ще з якимсь нез'ясованим ніяковим почуттям. Город видався теж декорацією — зі своїм гладко вистриженим травником і кушем цвітучої азалії. Вже з городу зауважила в маминім вікні самотню сільветку, що гляділа десь далеко, поза город, як би в небо, в простір.

Уна

ЗБІРКА НА МУЗЕЙ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ СУА

Окружна Рада СУА в Нью Йорку пройнята особливою увагою до нашої культурної станиці. Восени 1967 року висунула думку — влаштувати льотерійну збірку на Музейний Фонд. Для придбання вигравів знайшла зрозуміння у наших мистців — Людмила Морозова, Наталія Стефанів та Михайло Мороз подарували свої картини. Відділи округи підтримали цей почин. І у висліді до Музейного Фонду передано суму 758.14 дол.

Одержавши 4 картини, Управа Окр. Ради СУА зладила льотерійні книжечки, які Відділи розібрали до розпродажі. З того прийшло 644.75 дол. Збірка на Вишиваних Вечерницях Окр. Ради СУА дала 121.50 дол., пожертви по 10 дол. пп. Христинн Воевідки, Наталі Чапленко й Юліяна Ревая — 30 дол. По відчисленні видатків, пов'язаних із льотерійними книжечками в сумі 38.11 дол., залишилось 758.14 дол. Це скріпило Музейний Фонд і дозволило приступити до здійснення задуму — видання першої серії листівок із кераміки та килимів Музею.

Виставка Жіночої Творчости

Складовою частиною наших Виставок Жіночої Творчости є — книжки жіночого пера. Подаємо їх поділено на літературну, наукову й публіцистичну творчість. Окремо буде перегляд дитячих книжечок жіночого пера.

Прохаємо всіх наших письменниць та видавництва, що видали книжки в 1965—1968 рр., надіслати примірник для Виставки Жіночої Творчости. Надіслати на адр. Конвенційного Комітету в Шикаго з допискою „Для Виставки“.

UNWLA Convention Committee
936 N. Western Ave., Chicago, Ill, 60622

З Дому Неволі

Двадцять'ятліття УПА, що його тепер святкує наша громада, пригадало нам числених її учасників, що відбували за свій подвиг кару на далекій півночі. Їх доля неоднакова. Із зміною таборової системи їм скорочено реченець виroku або і звільнювано. Але дальша їх доля залежала від багатьох чинників і якоїсь певної норми тут не було. Одних звільнювано з концтабору з заборонною виїжджати з полярної території, інших же, щоб використати рештки їх сил, відразу перетранспортовано до таборів примусової праці в Казахські простори, а тим із підірваним здоров'ям дозволено повертатися домів з різного роду обмеженнями. Одні з них скоро вмирили, другі, не маючи пристановища, добровільно повертались у терени перебутого заслання, іншим же пришивали нові „злочини“, засуджували і знов їх висилали.

З того часу (1955/56 рр.) владося дістати невелике листування мешканців концтабору. Їх писали безпретенсійні рядові особи з приводу якоїсь місцевої події чи зміни в їх житті. Автори напевне не сподівались, що крім адресата хтонебудь прочитає ці рядки. Тим то вони для нас цінніші, що являються прямим профілем істот таборової сім'ї, об'єднаної спільною ідеєю і долею. У тих листах промінує чиста радість щастям друзів, бажання полегшувати їм долю і підтримати їх на дальшому шляху. Зворушливі ці прості слова знедолених людей, що в таких важких умовах зберегли віру у свою мету.

І. К.

10. грудня 1955

Дорогий Братчику Славцю!

За листа щиренько дякую. Вповні вас розумію і співчуваю, бо сама переживала непевність. Недавно визвали мене і сказали, що їду в Караганду. Я запитала: Якже так? Я мала бути звільнена й їхати до Львова. Мені відповіли, що нічого не знають, прийшло таке рішення. Ну, що ж, подумала, така судьба... Хоч тепер буду ближче мужа, потішала себе. До мамусі написала прощальний лист, а до

Осипа привітальний. А сейчас наоборот: вчора знову визвали і сказали, що їду до Львова. Я чуть не упала. Тепер мені прикро, що Осип буде ждати, а я наразі навіть не зможу відвідати його, бо не маю за що. Як зроблю гроші, то перш усього поїду до нього. Виїжджаю в понеділок в обід. Вчора вже робили знимку до справи.

Тепер, Славцю, хочу вас просити, як свого братчика, який повинен послухати свою старшу сестричку. Найперше нічим не журіться і будьте завжди задоволені...

Пишете, що сумління підказує вам, до кінця ділити недолу подруг і друзів. Навіть соромно й прикро вам розставитися. Але подумайте, чи це потрібно і чи тим ви їм полегшите? Адже ж самі знаєте, як тишились і надіялись ми кожним звільненням наших друзів. Тепер такими почуваннями прощатимуть нас і, вірте, діждуться того другі. І знов таки подумайте самі: ми одні одним і для всіх, і для всього посвячуємося — це наша повинність, — але чи ж та одинока в світі істота, яка дає нам життя і так много горя переживає тільки тому, що любить нас усією душею і цілим серцем своїм, у кожній хвилині і в кожній потребі вона посвячується для своїх дітей, чи їй, тій істоті — Матері не належить хвилина радості й щастя побачити вас? Я вірю, Славцю, що будучи в кружку своїх рідних трохи підлікуєтеся і радістю своєї старушки-матері будете й ви раді і це дасть вам щастя і вдоволення. Дуже можливо, що ще всі разом повернетесь в своє рідне село. Самі бачите, що все змінюється і, можливо, зможете ще повернутися на Україну...

Бажаю вам від щирого серця всього найкращого, сповнення всіх ваших бажань, здоровля, щастя і щасливої дороги!

Славцю, тому, що не маємо з Катрусєю знімок інших, крім цієї, що вам передавали, то прийміть хоч ту на пам'ятку.

Ще раз прошу вас не журіться нічим, ні тим, що їдете не в своїси, а на „одзискане“. Знаю, що вам тяжко буде, я все це пережила, як була там. Але й там же ж українські люди-переселенці, а там, де вони, там і ми повинні бути. Там же ж ваша дорога мама й сестра. Жийте вірою і надією,

що так довго не буде, і ми ще стрінемося в своїх рідних околицях, на Україні. На такій Україні, про яку всі ми мріємо.

Передайте щирі побажання і поздоровлення всім друзям і побажайте щасливої дороги. Завтра, як зможу, ще напишу до вас і в понеділок дістанете.

Бажаю всього найкращого, передайте щирі поздоровлення своїм рідним. Вибачте за письмо, спішу і розстроена.

Здоровлю щиро, щиро

Марійка.

Внизу примітка адресата: „Ще дружина друга Х. Чоловік її майже чотири роки перебув у німецьких кацетах. Під час вибуху бомби (використовували його для відмонтування їх) був важко поранений, пошарпаний. Відтак, московські „визволителі“ заборотили його, інваліда, ще й у свої концлагері.

(Без дати — І. К.)

Братчику Славцю!

Наскільки цей лист до тебе являється, мабуть, останнім, то бажаю тобі у твоїй будучині кращої долі, скорої дійсної волі та щасливої зустрічі зі своїми рідними й друзями. Бажаю тобі найти собі добру дружину, щоб тебе шанувала й була для тебе всім, а для дітей примірною мамою. Знаєш, Славцю, як нас учили: „З твоєї родини створи кивот чистоти твоєї нації“. (Цитата з 44-ох правил життя українського націоналіста — І. К.). Зараз бажаю тобі щасливої подорожі, а відтак скорої зустрічі на нашій рідній Україні. Передай від нас найщиріші поздоровлення своїй старенькій мамці, любій сестричці і друзям. Бажаю тобі багато щастя та успіхів.

Слава Україні!

Твоя сестра Нуся.

П. С.: Ну, що ж, Славцю? Раз наш рецепт непомагає нічого, так тобі й моя порада: нехай твоє серденько шукає само собі ліків, які напевно зможуть допомогти. Нуся.

Письмо невироблене, але старанне й акуратне. Внизу примітка адресата: „Ця дівчина винесла мене напівживого з поля бою“. — І. К.

На виховні теми

Зелені Свята

В Україні був гарний давній звичай „завивати березу“. Гурт молоді з веселими піснями проходив селом до найближчого гайку, тут взаємно вгощались, а потім парами розбігались по гайку, шукаючи березового дерева з гарним обвислим гіллям та звивали вінки (кожна пара собі), не відриваючи гілля від стовбура. Коли вінки були готові, усі бажали собі щастя, крізь вінки цілувались та дарували одні одним жовту крашанку. Тоді молодь розходилась додів і поверталась у гай аж у неділю св. Трійці поглянути на вінки. Чий вінок зів'яв, тому щастя не буде, чий живий і зелений, того доля щаслива.

Напередодні Зелених Свят до схід сонця дівчата і молодіці ішли на поля збирати запашне зілля, що ними квітчалися святі образи та нутро хати. Увечері того ж дня парубки і господарі ішли в ліс рубати галуззя з липи або клена та замаювали ним свої хати, загороди та все господарство. Колись в Україні в часі Зелених Свят усі села стояли завітчані і не було ніодної української родини, що не зберігала б цього стародавнього звичаю. Зелені Свята були святом весни і радості а разом святом поминок за душі померлих предків, про яких український народ ніколи не забував, навіть у днях радості.

В часі між двома світовими війнами на західніх землях України Зелені Свята були не тільки великим церковним святом, але вони були й національним святом. В цей день об'єднувались усі українці в одну велику родину та під проводом свого духовенства йшли походом до могил своїх героїв, що життя своє віддали за честь і волю України.

У ході великих подій, розсіяння нашого народу по цілому світі, змінених обставин життя — святкування Зелених Свят відходить шораз більше в забуття, а наша молодь знає їх лиш із назви! Чи не варто звернути б більшу вагу на цей прадавній наш

звичай? Адже народня культура — це великий скарб, глибоко захований у душі народу. Народні звичаї треба плекати й передавати нашим дітям, як дорогоцінну спадщину. **О. Грабовенська**

Розмова з мамою

Як можна привчити дитину передшкільного віку відзначувати Марійський місяць? Чи вказано брати 3-річну дитину на Марійські молебні? Яка Ваша думка про „престоли“, що їх діти ставлять дома протягом травня?

Почитання Богоматері так тісно пов'язане з нашою українською обрядовістю та культурою, що надає їй особливої питоменності. Тому важко собі уявити українську дитину, яка не знала б, хоч як побіжно, дещо з того культу. Чим скоріше дитина буде брати участь у Марійських молебнях, тим тісніше прищелиться їй ця практика. Жаль, що останніми часами молебні відвідують майже виключно старші жінки. Старайтесь захопити нашу молодь теж брати участь у них.

Як тільки дитина починає розуміти, що церква є місце на спокійну поведінку, можна і треба її брати на відправи, в яких Ви берете участь. Три роки, це на мою думку, час, щоб дитина вже розуміла, як поводитись у церкві, тому певна річ, беріть її на молебні. Спів їй напевне більше подобається, як читані Богослужби, до яких вона звикла кожної неділі.

Колись, коли ми ще жили в Україні, був звичай, що в травні діти і молодь квітчали придорожні хрести чи ікони, чи навіть деякі рідко вживані каплиці

серед піль. Сьогодні цієї можливості нема, і деякі родини заступають цей брак прикрашувати ікони Марії дома. Нічого злого в тому нема, а навпаки нав'язується ця практика до старого українського звичаю світла перед іконами і вишиваних рушників над ними. Старайтесь, однак, за всяку ціну уникати латинських статуй, а вживаймо для почитання українські ікони.

М. З. О.

НОВІ ВИДАННЯ

Т. Білецька: КВІТКА ЩАСТЯ, казки й оповідання. ОПДЛ Торонто-Нью Йорк, 1967, ілюстрації Галини Мазепи.

Заходимо до книгарні і відразу притягає нашу увагу нова книжка — на окладинці нарисована гадюка, що подає хлопчикові ключика. Діти нетерпеливо заглядають: та ж це „Квітка Щастя“, на яку ми вже довго чекали.

У нашій бібліотеці є такі люблені і часто читані „Бабунині Казки“ тієї самої авторки, уже покійної Теклі Білецької. То ж усі ми були цікаві, чи вдасться видати збірку оповідань для дітей, яку авторка залишила в рукописі.

Ось перед нами чепурна книжечка з ілюстраціями Галини Мазепи. Два перші оповідання для дошкільнят, дальших п'ять для школярів. Друк великий, чіткий. Оповідання цікаві, поетичні, страшні...

Книжку можуть читати самостійно діти від 7 літ, а теж вголос для приємності слухачів — батьків та молодших дітей. **Р.**

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Українська дитина на оселю!

Наближається кінець шкільного року і по цілорічній праці дівчата потребує відпочинку. Надходить літо, а з ним час розваг на лоні природи. А їх найкраще дівчата пізнає в літніх таборах і оселях. Тут вона здобуде віру у власні сили, вміння повести себе у гурті своїх ровесників, тут вона дістане нових відомостей про свою Батьківщину. А на сонці і свіжому повітрі скріпить своє здоров'я.

Багато дівчата поїде на літні табори й оселі. Але стільки ж само залишаться в душному місті, не маючи матеріальної змоги виїхати. Оце почесне виховне завдання для Відділів СУА! Такими дітьми треба зайнятись і подати їм помічну руку. Є Відділи, що від ряду літ уже висилають дитину на табір чи оселю. Їх великий приклад кличе й інші Відділи до такого виховного чину!

АННА БОГАЧЕВСЬКА
Виховна референтка Гол. Управи

У розмові з ученою

Воно нелегко стрінутися з жінкою-науковцем. Вона ж звичайно прикріплена до викладової залі чи лябораторії, роз'їжджає по конгресах чи заглиблена в наукову працю. А ще й коли це діється у глибині Америки, то мала надія її колись побачити. І треба було всеамериканського конгресу біологів в Атлантик Сіті у квітні ц. р., щоб можна було поговорити із д-р Наталією Фединською.

У дорозі туди пані Наталія відвідала Дім США. Впродовж кількох годин нашої розмови вдалось порушити багато тем. А найцікавішою з них — це складний науковий шлях цієї жінки, що є рівночасно дружиною і матір'ю двоїх дітей.

Д-р Наталія Фединська — уродженка Бесарабії. Там у містечку Ізмаїлі над Дунаєм прийшла вона на світ. Її батьківський дім — це мистецька сім'я Мошинських, що їх виставка відбудеться в Шикаго з нагоди нашої Конвенції. Так виростала вона в мистецькій атмосфері, хоч замилювання не було в неї таке, як у брата Юрка чи сестри Оксани. Її тягнуло до дослідів у природі і її колекція жуликів і метеликів була так дбайливо зроблена, що її прийнято до гімназійного кабінету.

Воєнна завірюха вигнала сім'ю Мошинських з рідної землі. Молода Наталія вже була по матурі і коли трапилась перша можливість, розпочала студії геології й мінералогії в університеті Інсбруку. Та прийшла нова мандрівка і продовжувати її довелось уже в Монреальському Університеті.

Настала зміна і в її особистому житті. Ще в Інсбруку пізнала вона молодого правника-вченого д-ра Юрія Фединського і хоч він виїхав до Америки, то взаїмне почування об'єднало цих молодих людей. Вони подружились і пані Наталія переїхала до ЗДА. Спершу подружжя жило на сході Америки, а потім переїхало до Савт Бенд, Инд., де пані Наталія стала вчити порівняльну анатомію

в Ст. Мері Каледжі. Потім переїхали до Блумінгтону, Инд. Тут д-р Юрій працює, як бібліотекар, та студіює право, а пані Наталія в 1961 р. доповнила свої студії магістерією з анатомії і фізіології. Пізніш стала працювати, як асистентка професора анатомії й істології. У 1965 р. подала свою докторську працю й оборонила її.

Але це етапи її спеціальної вищої освіти. А в тому часі їй народилося двоїх дітей — Христя і Юрчик. Христі тепер уже 15, а Юрчикові 12 років. Треба подивляти, як вони дали мамі змогу вчитися і працювати! Та й треба сказати, що вони маму всюди супроводжляли — чи то при обороні дисертації чи при її першому науковому викладі. Це спільно з нею переживали!

З осягненням докторату розпочався шлях наукової праці. У 1965 р. вона одержала фундацію наукових дослідів у фармакології з рамени НІН (Краєвого інституту Здоров'я). А тепер працює над дослідями двох ділянок. Одна — це розгляд діяння інсуліни. Друга — дослід рака печінки, власна наукова праця, підтримана Америк. Інститутом Дослідів Рака.

Від шк. року 1967/68 д-р Наталія Фединська є інструктором фармакології при Медичному Інституті Індіана Університету в Блумінгтоні. Вчить медичних студентів і медсестер.

Фармакологія, студії ліків та дослідів над ними, стали тепер її спеціальністю. Вкупі зі своїм професором д-ром Беком та другим ученим українського походження д-ром Захарком вона опрацювала тему „Льокалізація інсуліни в організмі“, що мала бути відчитана на конгресі в Атлантик Сіті. Д-р Наталія Фединська має студії з істології і може це в дослідях застосувати. Мало хто з хеміків цим розпоряджає.

Улітку ц. р. пані Наталія прийнята на курс в Овкрідж Лябораторії в Тенесі для дослідів радіо-ізотопів. Цю лябораторію провадить Комісія Атомової Енергії і подає вказівки найновіших до-

Д-р Наталія Фединська
Mrs. Natalia Fedynska, Ph.D.
instructor at the faculty of pharmacology of the University in Bloomington, Ind.

слідів у тій галузі. Христя і Юрчик поїдуть туди з нею. Вони ж привикли все з мамою бути!

Швидко проминув час на розмові і здавалося, що вже все з її наукової кар'єри нам відоме. Та ні! Ще є членство в різних наукових установах, а це теж відзеркалює її працю і становище. Д-р Наталія Фединська є членом Американської Асоціації Діабетиків, що її творять дослідники, та лікарі. Потім належить до Сігма XI, що гуртує видатних спеціалістів із докторатами і Сігма Дельта Епсілон, об'єднання жінок-учених. Була навіть головою відділу в Індіані. Та найкраще відчувається в Т-ві Жінок-Університеток. Тут є стипендіною референткою (Т-во дає стипендії здібним студенткам) та очолює студійну групу. Група взяла собі за завдання — пізнати життя-буття і проблеми різних країн світу. У Блумінгтоні студіює багато заморських спеціалістів, отже можна притягнути їх до виступів.

Вже при кінці нашої розмови з'явилась думка про „габбі“, що його має кожна людина. Якось без віри в те я кинула таке питання. Виявляється, що воно є! І то таке, що його ніхто не сподівався б. Пані Наталія... малює. Раз на тиж-

На актуальні теми

Добрий фундамент

„Життя вимагає змін“ — під таким заголовком появилася невелика стаття нашої референтки зв'язків Окружної Ради СУА у Філадельфії п-ні Марії Одежинської. Тема, між іншим, дуже широка, що її дуже трудно вичерпати навіть на кількогодинному викладі — але при цій нагоді хочу докинути „дрівець“ із свого власного досвіду до цієї пекучої для нас проблеми.

Загально я цілком погоджуюся з твердженням п-ні Марії до місця, де вона пише, що „з усією безоглядністю вони, молоді, порівнюють, викливають, а то й заперечують зовсім те, що ми вважаємо нашими осягами“. На мою думку, це частіше зустрічаємо між зовсім молодими, ще не сформованими зріло людьми — вік яких закінчується суфіксом „нацят“.

Молодість в американському суспільстві, це одинокий час, коли людина „насолоджується життям“. Дозрілий вік відсувається свідомо чи пізнішим чи найдаліше, замальовуючи зморшки бджоляним еліксиром. Убираємо дитяче короткі спіднички з незграбними, придатними до дитячої забави черевиками. Молодість процвітає майже до 45 років, що нераз виглядає досить гротесково.

Вертаймось одначе до проблем молодого жіноцтва в СУА. Практично ця група включає жінок між 21-им і 35-им роком життя. Це переважно одружені жінки з малими дітьми, що з тих чи інших причин вибули з молодечих організацій, або до них ні-

день вона покидає свою лябораторію, своїх студентів і медсестер і їде до поблизького містечка, де є малярська школа. Там заглиблена у лінії й кольори вона забуває про все і дивно відсвіжена повертається до своєї родини.

Отак проходить життєвий змаг нашої вченої. У напрузі улюбленої праці, у теплі власної родини та в невеликій розвазі, що її собі вибрала. Тут вона влячно згадує зусилля свого чоловіка д-ра Юрія, що завжди підтримував її в цьому змаганні. І справді, лиш спільно, в порозумінні можна розв'язати таке складне завдання, яким є шлях жінки-вченої та її родинне життя. Л. Б.

коли не належали. До СУА вони падають через відповідні знайомства або зголошуються самі. Метою їх є: знайти товариство, поширити світогляд і особисте знання, бути складовою частиною організаційної структури і нарешті дати вияв свого власного знання і таланту та передати нашу багату спадщину своїм дітям.

Жінка, навіть дуже молода, яка має свою родину і турбується за її майбутнє, переважно не є вже таким „безоглядним“ критиком. Вона переживає, думає й спостерігає, а з цим, очевидно, приходить і критика, але критика раціональна, конструктивна, якій підлягають також їхні попередниці. Тут, розуміється, не йде мова про „асоціальні типи“, яким не вдається знайти спільної мови в структурі будь-якої громадсько-суспільної організації — вони, на щастя, ходять „самопас“. Більшість молодих жінок у своїй громадській праці є достатньо еластичні, щоб запобігти особистим конфліктам, які так часто проявляються в нашому суспільстві. Вони, виховані вже в демократичній системі, позбавлені крайностей і фанатизму — творять надійний для громадської праці фундамент. Вони є більш вироzumілі, толерантні й тактовні — зате менш громадськи здисципліновані та менш ідеалістичні, як їх попередниці.

Програма, якою та чи інша організація притягає молоде членство, мусить бути старанно опрацьована, позбавлена фальшивих кличів, яких взагалі неможливо впровадити в сьогоденне чи майбутнє життя.

У молодечих Відділах СУА є молоді жінки-матері, що працюють 40 годин на тиждень і одночасно вчаться у вечірніх школах 2—3 рази на тиждень, щоб завершити фахову освіту, виконуючи при тому всю домашню працю. Часу, як бачимо, є обмаль і організація повинна йти їм назустріч, найдсцильніше використовуючи їхній час.

Назагал наше середнього віку й старше покоління є досить консервативне. Це більш помітно в організаціях, де домінують чоловіки, ніж у жіночих. Їм у більшості засади демократичних процесів і толеранції є чужими і саме вони нерідко стають джерелом незгоди, а іноді просто відштовхують від себе молодь.

Сьогоднішнє молоде жіноцтво хоче

органічно належати до українства, хоче навчити своїх дітей мови і передати їм культурну спадщину, але йому тяжко увійти в протоптаний і всіяний парадоксами шлях своїх батьків. Бо ті, хоч пишаються своїм ідеалізмом — часто не виконують того, що проповідують.

Провід молодої організаційної клітини мусить вложити багато праці, вирозуміння, любови, терпеливості й створити відповідну атмосферу, яка відповідала б його членам.

Тому в остаточній аналізі старше покоління повинно зробити переоцінку „вартостей“ і виявити необхідну „гнучкість“ у трудному і складному завданні — затримати молодь при українській спільноті.

Наталя Даниленко
референтка молоді при
Окр. Раді СУА

Новинки з Централі

Дня 4. квітня 1968 р. відбулось у Нью Йорку останнє засідання представниць жіночих організацій Середньої і Східньої Європи під проводом п-ні Стефанії Пушкар, голови СУА і програмової референтки СФУЖО. На ньому прийнято проект меморіалу, устійненого редакційним комітетом. Меморіал виказує всі нарушения Деклярації Прав Людини, що діються поза залізною заслоною. По видрукуванні меморіал розіслано всім представництвам в ОН та Конференції Прав Людини, що відбувається в Тегерані.

У днях 5 і 6 квітня 1968 р. п-і Стефанія Пушкар, голова СУА, брала участь в Сесії Американської Академії Політ. Наук у Філадельфії. Вона репрезентувала Національну Радку Жінок Америки, як член її Управи. Сесія була присвячена актуальним течіям у ЗДА та розглядала проблеми її політики.

Дня 22 квітня 1968 р. Нац. Рада Жінок Америки скликала на раду референтури імїграції під проводом референтки міграції п-ні Стефанії Пушкар. На нараді розглянено нові можливості імїграції, що їх дає теперішнє американське законодавство.

Екзекутива СУА

З позинів Окр. Рад

Бюро Суспільної Опіки в Шикаго

Громадська готовість українського жіноцтва була підставою неодної дії в нашій спільноті. Вже сама роля жінки в суспільстві наказує їй плекати гуманні вартості, любов до ближнього, увагу до людини в нещасті.

Завдання допомоги потребує у місті нашого поселення лягло в основу праці референтури суспільної опіки Окружної Ради США в Шикаго. Схема праці була побудована на резолюціях 14 Конвенції США. Йдучи по лінії цих постанов був створений при Окружній Раді Фонд Наглої Потреби, Комісія Суспільної Опіки і Гурток Добровільної Жіночої Допомоги.

Успіх переведеної допомоги захопив нас до ініціативи скоординувати діяльність суспільної опіки на терені нашого міста разом із другими організаціями, які у своїх програмах мають суспільну опіку. В тому напрямку Окружна Рада вела підготовчу працю. У висліді, дня 22 жовтня 1967 року на нараді голов і референтів суспільної опіки Окружної Ради, 12 Відділу Українського Золотого Хреста та Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч“, Відділ у Шикаго, постановлено відкрити Бюро Суспільної Опіки. Прийнято Правильник Бюро, що його опрацювала голова Окружної Ради. Керівництво Бюром обняла заслужена громадська діячка та фахова суспільна працівниця п-і Катерина Гульчій. Бюро міститься в Домівці США при 936 Н. Вестерн вулиці й є відкрите кожної суботи від 11-ої до 2-ої години по полудні. Від першого дня пересічно 10—12 осіб користає з нього, що зразу змусило нас підшукати урядничку, щоб відтяжати п-ні Гульчій від канцелярської праці.

Бюро Суспільної Опіки координує діяльність суспільної опіки вищеподаних організацій для допомоги потребуючим української спільноти нашого міста. Завданням Бюро є уділювання порад і потрібних інтервенцій у міських установах для пенсіонерів, при пелагоджуванні отримання чи підвишки пенсії, або іншої допомоги, доставу перекладачів, дбання про самітних хворих у шпиталях чи вдома, а в наглих випадках уділення грошової допомоги. Потрібну опіку над хворими виконує для Бюро Гурток Добровільної Жіночої Допомоги, що

його очолює референтка сусп. опіки Окр. Ради п-ні Софія Сокологорська.

Щоб краще навітлити, в який саме спосіб ці три організації є активно втягнені у ведення Бюро Суспільної Опіки, подаємо його організаційну будову:

Голови і референти суспільної опіки Окружної Ради, 12 Відділу Українського Золотого Хреста, ОУА „Самопоміч“ і керівник Бюро являються автоматично членами Ради Директорів Бюро (Борд оф Директорс).

До компетенції Ради Директорів належить адміністрація Бюро, придбання фондів, ведення збіркових акцій, періодична доставка інформативних матеріалів до української преси, а на рекомендацію керівника — уділення з Фонду Наглої Потреби фінансової допомоги.

Полагодження справ петентів є виключно компетенцією керівника Бюро. Урядничка веде індивідуальні картотеки для кожного петента. Адміністративні видатки Бюро є покриті з Фонду Адміністрації, що складається з річних членських вкладок співпрацюючих організацій.

Рада Директорів діє за принципом рівноправного партнерства та є ведена головами співпрацюючих організацій порядком чергування. Засідання протоколує референт сусп. опіки тієї організації, якої голова з черги підготовляє, скликає і веде збори. Протокол виготовляється в трьох примірниках: оригінал є втягнений в архів Бюро, копії призначені для організації. Раз у році в місяці грудні керівник Бюро виготовляє звіт із праці за календарний рік, який є відчитаний на Загальних Зборах повищих організацій, як їх діяльність суспільної опіки.

Така організаційна побудова Бюро у великій мірі упрощує його спільне ведення трьома організаціями, зовсім емілімінуючи Загальні Збори і вибір управи Бюро, а функціонує справно з максимум продуктивності.

По трьох місяцях наполегливої і невтомної праці керівника Бюро п-ні Катерини Гульчій, подаємо індекс полагоджених справ: 6 справ еміграційних у рамках закону про злучення родини, 17 справ допомоги для старших громадян через соціальне забез-

печення, 9 справ „дизабіліті бенефіт“, 12 справ підвищення старечої пенсії, 15 інтервенцій в одержанні громадянських паперів для старших віком, 3 справи в одержанні ашурансів приїзду на працю з Канади до Америки, 3 справи уміщення умово-хворих у стейтовому шпиталі, 2 справи зв'язані з уживанням наркотиків, що після кількох сесій із керівником Бюро погодилися добровільно піти до шпиталю лікуватись із налогу, 1 справа молодечого злочинства (після інтервенції Бюро перенесено молоду дівчину з поправчого дому до приватної школи для дівчат, щоб запобігти злому впливові оточення), 1 справа щоденної опіки медсестри для старшої самітної спараліжованої жінки.

Подані вище інформації ярко підкреслюють, як дуже потрібне є Бюро Суспільної Опіки в кожному більшому місті нашого поселення. Бо переважно тільки через незадовільне, або зовсім відстале знання мови чи американських законів, сеньйори української громади не користають з належної допомоги від міста.

Виконання найвищого постулату любови до ближнього — це лиш одна сторона медалі. Другою є велике моральне вдоволення співпрацюючих організацій, яких єднає спільна мета. Бо лиш спільними силами, взаємною толеранцією і пошаною, те, що видається нам сьогодні неосяжним — стане реальністю!

Окружна Рада США

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВІДДІЛ США

Наспіло кілька зголошень до Центрального Відділу США. Цей Відділ постав у 1952 р., коли багато українців знайшлося у віддалі від українських осередків, а хотіли бути у зв'язку з українською жіночою організацією. Цим вони дали доказ своєї громадської постави. Своім членством та річною вкладкою 5 дол. вони підтримують український жіночий рух.

Вітаємо нових членок Центрального Відділу США! Запрошуємо інших, що живуть віддалено від українських осередків — зголошуватись у члени цього Відділу. Він підлягає безпосередньо Гол. Управі й стоїть у листовному контакт з Централєю.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

БРОНКС, Н. Й.

Ділимось сумною вісткою з членством СУА, що дня 22 грудня 1967 р., ненадібно відійшла у вічність у віці 72-ох літ довго-

Бл. п. Єва Корпало відчитує звіт на ювілею 8 Відд. СУА Late Eva Korpalo, Board member of UNWLA Branch 8 in Bronx, N. Y.

літня визначна членка нашого Відділу бл. п. **Єва Корпало**. Хоч здоров'я її підупадало, вона не здавалася і майже до останньої хвилини свого життя була діяльною в організації. На відзначенні 40-ліття 8 Відділу СУА дня 22-го жовтня 1967 р., промовляла, розповідаючи про історію Відділу, а під час СКВУ взяла участь у Жіночій Сесії. Все усміхнена та чепурно зодягнена ця гарна жінка творила замітний тип Союзянки давньої еміграції, яка любила організаційну роботу, громаду й Церкву.

Народилась бл. п. Єва Корпало в с. Підярків, пов. Бібрка. До Америки прибула в 1912 р., а в 1916 р. вийшла заміж за Петра Корпала, з яким 2 роки тому обходила 50-ліття щасливого подружжя.

До 8 Відділу СУА вступила у 1942 р., де весь час працювала в Управі то довголітньою секретаркою, то головою, то вкінці, каєіркою. Любила писати і промовляти. Коли після вшанування 40-ліття вирінуло питання, хто має

написати про те до Нашого Життя, бл. п. Єва Корпало добровільно зголосилася до того. Вона й написала те та не діждалась, щоб це вислати. Подаємо це її звідомлення в іншій частині, як рівнож останню її знимку під час промови, як останній акорд її громадського шляху представниці доби, що на наших очах проходить.

Хоч 8 Відділ є допомогвий і бл. п. Єва Корпало все настоювала на тому, щоб таким залишився, все ж таки свій посмертний фонд 50 дол., записала на будову нової церкви на Бронксі.

Полишила у великому смутку чоловіка Петра, двох синів і дочку та семеро внуків. Похорон відбувся 26 грудня з церкви Чесного Хреста в Асторії, а потім на цвинтар Кальварію. Хоч була непогода, то багато членок нашого Відділу віддало їй останню прислугу і прибули також і з інших Відділів СУА. По Панахиді попросила її в останню дорогу п-ні Розалія Федьків, голова. Також зложено квіти та пожертви на Служби Божі за спокій її душі. Вічна їй пам'ять!

Ірина Крамарчук

НЮАРК, Н. ДЖ.

Дня 29 лютого 1968 р. упокоїлася в Бозі довголітня членка 28 Відділу СУА бл. п. **Анна Винник**. Народжена в 1898 р. у Вожанцях, пов. Рудки, Зах. України прибула до Америки молодою дівчиною ще перед 1. світовою війною. У 1918 р. вийшла заміж за Михайла Винника. Бог поблагословив їх подружжя трьома дітьми. Але недовго втішалась подружнім щастям, бо трагічно загинув чоловік і виховувати дітей доводилось уже самій. Будучи працювитою, а найважніше підприємливою, відкрила харчівню при Укр. Централі в Ньюарку і провадила її кільканадцять літ.

Ще в 1942 р. вступила до 28 Відділу СУА і з нагоди 35-літнього ювілею Відділу була відзначена 17. грудня 1967 р. за 25-літню участь у Відділі. Дуже привітно відносилася до новоприбулих, яких передержувала і гостила у своєму домі, а що найважніше на прохання нашого Відділу півтора року виховувала 11-літню дівчинку нового імігранта, що його че-

рез недугу легенів залишено на Острові Сліз. Останньо була членом Управи нашого Відділу на пості госп. референтки.

Покійна належала теж до всіх релігійних товариств при Церкві св. Івана Хрестителя. Тому не лиш Союзянки, але все громадянство Ньюарку взяло численну участь у її похороні. Теплими словами попрошала її від 28 Відділу п-ні Омеляна Цяпка, а від Марійської Дружини п-ні Юлія Добош. Українським звичаєм по похороні відбулись поминки, на яких почесна голова Відділу п-ні Анна Настюк зайнялась збіркою на добрі цілі. Зібрано 60 дол., з того 40 дол. призначено на будову залі в Укр. Нар. Домі в Ньюарку, 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж., а 10 дол. на Музей СУА.

Тих кілька скромних але теплих слів про Покійну нехай буде не в'янучою китицею квітів на її могилу.

Ольга Муссаковська
голова 28 Відділу СУА

ЛОРЕЙН, ОГАЙО

З жалем повідомляємо, що 23 лютого ц. р. відійшла у вічність членка нашого Відділу бл. п. **Анна з Олексяків Башуцька**, проживши 52 роки. Походила з с. Викопис, пов. Самбір. До Америки приїхала в 1949 р. Була найперш актив-

Бл. п. Анна Башуцька

ною членкою 7 Відділу в Акроні, Огайо, а від 1959 р. перейшла до 69 Відділу в Лорейні.

Полишила у смутку чоловіка Івана, брата Миколу і родину в краю. Нехай земля Вашингтона буде їй легкою!

69 Відділ СУА
ім. Наталії Кобринської
Лорейн, Огайо

З УРОДИН МАРУСІ БЕК

9. Літ. Конкурс СФУЖО фундації Марусі Бек добігає до кінця. Ще кілька місяців і буде проголошений 10. Літ. Конкурс СФУЖО, а з ним завершиться черговий відтинок цього літературного почину.

Фундаторка Літ. Конкурсу СФУЖО Маруся Бек пильно слідкувала за розвитком цього літературного змагу. Кілька разів довелось їй вручати лавреаткам нагороду, з зацікавленням розвідувала про нові таланти, відкриті Конкурсом, боліла невдачею, коли одного разу Жюрі відмовилось розподілити нагороди. І на завершення 10-літнього етапу висунула думку, що ще краще закріпить його здобутки. Вона запропонувала видати збірник Літ. Конкурсу СФУЖО, що вмістить кращі твори з-поміж тих, що їх нагороджено й відзначено.

Комітет Літ. Нагороди СФУЖО з радістю прийняв цю сугестію. Цей збірник міг би стати новим альманахом жіночої творчості. Услід за тими, що колись промовували жінках шлях у літературу, він дав би перекрій 10-літнього літературного зусилля СФУЖО. Здавалось, що від задуму до здійснення ще далекий шлях. Та Маруся Бек — дала змогу це зреалізувати. З нагоди її уродин, що їх так врочисто відсвяткувала громадськість Літройту, Злучені Комітети Свята Марусі Бек проголосили заклик, що всі пожертви й подарунки повинні йти на Фундацію Літ. Конкурсу СФУЖО. З усіх проєктів, що їх удалося здійснити Марусі Бек в українській громаді — ця Фундація їй найближча, отже такий уродиновий подарунок найбільше вказаний.

Так і сталося. Всі збірки і пожертви, влаштовані в часі того святкування, були спрямовані на Фундацію Літ. Конкурсу СФУЖО.

Комісія Підсоветських Студій

У часі Жіночої Сесії СКВУ в Нью Йорку усвідомили собі всі учасниці вагу пізнання підсоветської дійсності. Всі знаємо, що шлях жінки у підсоветській дійсності зовсім інший, як у вільному світі. Пізнати і зглибити всі умовини її життя, можливості її росту й занепаду виявилось необхідним. Отже стурбована долею українського жіноцтва Управа СФУЖО створила при референтурі підсоветських студій таку ж Комісію. Референткою підсоветських студій є п-ні Олександра Бойко-Сулима, яка проживає в Німеччині. Комісію підсоветських студій створено у Філадельфії. На чолі її станула п-ні Стефанія Пушкар, а членами — пп. Осипа Грабовенська, Оксана Генгало, Олена Кононенко-Трофимовська, д-р Рома Навроцька, д-р Наталія Пазуняк, Ірина Пеленська, Марта Трофименко, Володимира Ценко.

Комісія намітила собі плян праці на першому засіданні. Це був широкий розгляд життя жінки в УРСР, опертий об найновіші матеріали і статистику. Він мав дати її світоглядове й політичне обличчя, її релігійне наставлення, правно-економічну ситуацію, освітні можливості і ринок праці. Окремий огляд мав опрацювати

Пожертви складала у першу чергу українські жіночі організації, як і годиться з нагоди такого свята та на таку ціль. Але й багато інших гуртів та осіб причинилось до того. У висліді зібрано 1.300 дол. на видання збірника Літ. Конкурсу СФУЖО.

Складаючи ширу подяку фундаторці Марусі Бек і всім жертводавцям за підтримку цього культурного діла, почнемо містити їх списки на наших сторінках.

жінок, творців нашої культури в УРСР, а окрема студія мала бути присвячена жінкам-в'язням і поворотцям із тюрми і заслання.

Коротко після створення Комісії проголошено 20-ліття Деклярації Прав Людини, заплановане на 1968 р. Конференція, скликана заходами Об'єднаних Націй у Тегерані на 22 квітня, мала розглянути умовини здійснення цієї Деклярації у цілому світі. Це була найкраща нагода виявити порушення прав людини в Україні. Комісія Підсоветських Студій спрямувала свою увагу в той бік.

Виринула думка — для першої акції в тому напрямі приєднати ще й інших. Голова Комісії п-ні Пушкар запросила представниць жіноцтва східньої Європи в екзилі на нараду. Вони охоче відгукнулись. В короткому часі опрацьовано меморіал, опертий об 30 точок Деклярації Прав Людини. Цей меморіал підписали — окрім Світової Федерації Українських Жіночих Організацій — Європейська Рада Жінок в Екзилі, Балтійська Рада Жінок, Союз Білорусьських Жінок, Союз Грузинських Жінок і Т-во „Жінки за Свободу“. Меморіал розіслано Конференції Прав Людини в Тегерані, представництвам різних народів в ОН та численним організаціям, що зацікавлені у здійсненні Деклярації Прав Людини.

При опрацюванні меморіалу діляли з нашої сторони окрім п-ні Стефанії Пушкар — п-ні Олена Процюк, референтка зв'язків СФУЖО та п-ні Ірина Падох, містоголова СВА. Великий вклад праці дала п-ні Марія Душник, референтка зв'язків СВА, зокрема при технічному виконанні меморіалу.

Після опрацювання спільного меморіалу Комісія Підсоветських

П-ні Блянка Бачинська
Mrs. Blanka Bachynska, noted
Ukrainian civic worker, now
living in Munich, Germany

БЛЯНКА БАРАН-БАЧИНСЬКА (З нагоди 40-ліття громадської праці)

У нас незвично відзначувати ювілей громадської праці. Мовляв, громадська праця — це щось невлонного й її поняття важко схопити. А проте — це може найбільш тернисте й невдячне діло, що коштує більше сил і енергії, як професійна чи наукова робота.

Сорок років тому ступила на цю низу молода Блянка Баран. Походила з давнього священничого роду Гав-

Студій намітила ряд тем, що теж вимагають насвітлення. Це є порушення прав людини, що діються в Україні та спеціально обходять українське жіноцтво. Першою з них — це русифікація, позбавлення матірньої мови дітей в Україні та розсіяних по цілому просторі СС-СР. Другою — заборона релігійного виховання, що хоч не є проголошена, проте проведена строго і послідовно. Далі — нелюдські умовини, в яких проживають жінки-в'язні і поворотці. Вкінці затруднення жінок на важких роботах, погубних для їх здоров'я.

Для виконання цих меморіалів притягнуто до співпраці молодих фахівців. Цінні послуги віддали разом із членами Комісії пп. Зеновія Сохор, Христина Чорпіта і Марія Одежинська. Меморіали перекладала на англійську мову п-ні Зірка Погорило.

Такі перші кроки Комісії Підсовєтських Студій при СФУЖО. Про дальший перебіг її заходів будемо інформувати.

рисевичів із Золочівщини. Середню освіту здобула у Львові й там же студіювала філософію. У 1918 р. виїшла заміж за відомого адвоката й політика д-ра Степана Барана. Ще студенткою увійшла до управи Академічної Громади. Незабаром уже бачимо її в Гол. Управі Союзу Українок. Та розгорнулись листопадові події, д-ра С. Барана арештували поляки, а Блянка Баран разом із батьками й сестрою відтягнулись з Укр. Гал. Армією за Збруч. Тут припадає може найбільш оживлений період її діяльності. Молода громадська діячка дала почин до заснування Союзу Українок у Кам'янці і разом із гуртом жертвених жінок виконала велику роботу в піклуванні раненими, виздоровцями, біженцями. Її, як голову організації, запросив на конференцію Гол. Отаман Симон Петлюра, куди вона явилась разом із Людмилою Старицькою-Черняхівською. У висліді Блянку Баран покликано на члена Державної Ради з Оленою Одриною, як заступницею. Серед трудних життєвих умовин у Кам'янці (у тому часі помер о. Гаврисевич, її батько) вона дала доказ великої громадської готовости.

Другий період активности ювілятки припадає на 20-ті рр. й починається Конгресом Міжнар. Ліги Миру й Свободи у Відні в 1921 р. Тут Блянка Баран увійшла в склад української делегації та виголосила доповідь на тему: „Українці і Союз Народів“. Незабаром стала головою Укр. Секції Ліги. Завдяки її заходам Ліга Міжнар. Миру і Свободи провела кілька успішних акцій у користь переслідуваного українського населення. Це було під час пацифікації Галичини, коли секретарка Ліги місс Шпішенкс приїхала оглянути побитих селян і в 1934 р., коли президентка Франц. Ліги Міс Древе знайомилась у Львові з переслідуваннями українців. Тоді то Митрополит А. Шептицький прийняв президентку Древе й Б. Баран на довшій аудієнції. Укр. Секція Ліги Миру і Свободи не мала дозволу діяти у границях Польщі і Блянка Баран була арештована в 1933 р. Все ж таки контакт із централею вдержано до 1939 р.

Втретє закривувалась вона в часі заснування Об'єднання Українських Жінок у 1946 р. Тут вона допомогла

оформитись делегатурі у Верісгофені, очолювала делегатуру в Міттенвальді, Травнштайні й Інгольштадті. Багато біжучої, мозольної праці довелось їй виконати в тому часі. У цій праці піддержував її д-р Василь Бачинський, її другий чоловік. Тому великим ударом для неї була його смерть у 1956 р. З того часу Блянка Бачинська проживає в Мюнхені. Її ініціативі завдячує Гол. Управа ОУЖ створення Жіночого Інформаційного Листка, що став виходити в 1961 р.

Блянка Бачинська є членом Секції Журналісток СФУЖО. До її здібностей громадської діячки, хисту талановитого промовця має ще й добре перо, що проявилось у численних дописах та статтях.

ДО 9. ЛІТ. КОНКУРСУ СФУЖО

З кінцем травня ц. р. закінчується реченець 9. Літ. Конкурсу СФУЖО фундації Марусі Бек. Предметом Конкурсу був поетичний твір, що не переступає в поему чи довшу балладу. Форма вірша довільна (сонет, легія і под.), як також зміст (чиста лірика, описовість, громадські мотиви). Учасницями можуть бути жінки-поетки або всі, що хотіли б ними бути.

Літературне Жюрі в складі: д-р Іраїда Герус-Тарнавецька, проф. Ярослав Розумний і д-р Марина Рудницька — незабаром розгляне надіслані твори. Сподіємось уже вкортці проголосити вислід Конкурсу.

Комітет Літературної Нагороди

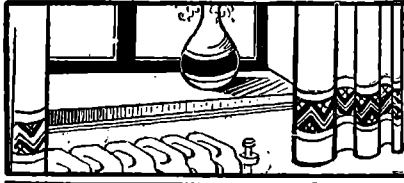
СПОМАГАЮЧІ ЧЛЕНИ СФУЖО

Окрім членок-прихильниць СФУЖО має ще спомагаючих членів, що підтримують працю СФУЖО річною вкладкою 10 дол. У 2. півроці 1967 р. вплатили свою вкладку: Маруся Бек, Гурток Книголюбів у Монреалі, Ольга Заяць, Олена Кливак, Стефанія Шевчук.

ВИСТАВКИ НАР. МИСТЕЦТВА

Союз Українок Австралії скріпив свої взаємини з Нац. Радою Жінок Австралії. Дня 30. листопада 1967 р. заходами Управи СУА влаштовано передсвяточе прийняття для НРЖА у Сідней, а 23. жовтня 1967 р. у Перті. При обох імпрезах відбулась виставка нар. мистецтва, що мала великий успіх.

НАШЕ ЖИТТЯ — ТРАВЕНЬ, 1968

У НАШІЙ ХАТІ

Савеля Стечишин

При відкритому вогні на природі

До приємностей літнього сезону належить відкритий вогонь на природі. Хто не пам'ятає з дитячих часів незабутніх хвилин печення картоплі на полі? Яка це була розкіш вигравувати печену картоплю з жевріючого попелу! Або з новіших часів маємо жарення застромлених на патичку ковбасок. А при тому при ватрі мило посидіти, поспівати, пожартувати, бо справді вогонь має свій особливий чар.

Ще в імлістій давнині, коли печерна людина вперше випадково відкрила благодать вогню, закріпилася віра, що в його світлі й теплі захована таємничість, велика Божеська сила, якій годиться поклонитися та шанувати як святість. На тому тлі зродився культ вогню в різних народів і зберігся до наших днів. Знаємо, що в українському народному побуті вогонь уважається святим і з ним пов'язано немало цікавих родинних обрядових звичаїв, з яких деякі ще й досі добре знані між українськими поселенцями в Канаді.

Сьогодні вертаємося до відкритого вогню і залюбки його розпалюємо на природі при нагоді пікніків чи прогульок. Жарене м'ясо над жевріючими вугликами, хоч прикурене димом і покрите сажою, все таки здається нам смачнішим, ніж зготоване в хаті в гігієнічних умовах та в наймодернішій посудині. Те саме можна сказати про печену в жарі картоплю чи кукурудзу на качані.

Замилування до відкритого вогню заставило людей будувати на власному подвір'ю у садку цегляні печі, так звані „барбекю“ Слово „барбекю“ засвоєно з мови народу на острові Гаїті, де ще й досі готують м'ясо примітивним способом на рожні на відкритому вогні. Літо в нас коротке, має

свою приману й хочеться повечеряти надворі. На зустріч цій потребі прийнялася мода на ось такі „барбекю“ печі. На ринку теж є великий вибір переносних металевих „барбекю“ приладів, у яких можна розложити вогонь з цеглинок деревного вугілля. Верх таких приладів покритий ґратками для зручного готування страв. Переносні „барбекю“ печі даються використати в садку чи в полі на пікніку. В хаті не слід розпалювати деревного вугілля в такім приладі, бо можна очадіти.

До популярних „барбекю“ страв належить шашлик, що є добре знаний українцям з Придніпрянщини. В Канаді цей спосіб готування м'яса називають запозиченою з вірменської мови назвою „шіш-кабоб“ Шашлик чи шіш-кабоб це застромлені на довгу металеву шпичку кусники м'яса, звичайно маринованого, і жарені на відкритому вогні. Зродився цей звичай між кавказькими народами в далекій давнині, коли військовики спинялися відпочивати і наскоро пекли спольовану здобич, застромивши м'ясо на кінець меча. Українці засвоїли собі цей спосіб готування м'яса від східних народів, прийнявши турецьку назву „шашлик“ В Україні шашлик з баранини належить до вибагливих страв і його подають тільки першорядні ресторани як особливу спеціальність.

На шашлик чи шіш-кабоб найкраще надається молода баранина, але в Канаді більше популярні ніжні частини яловичини. М'ясо ріжуть на невеличкі кубики і маринують щонайменше дві години в такій маринаді: четвертина горнятка олії, четвертина горнятка слабого оцту, розтертий зубок або два часнику, порізана дрібно цибуля, ложечка солі, пів ложечки сухої гірчиці (муштарда) і дрібка

перцю. Час від часу треба м'ясо перемішати. Ця маринада вистачає на два фунти м'яса. Коли м'ясо перейшло смаком маринади, сцідити маринаду для пізнішого вжитку, а м'ясо настромити на довгу металеву шпичку, перетикаючи його тут то там головками грибків (печериць), клинцями цибулі або помідорів. Обмочити все в залишку маринати. Пекти над жевріючими цеглинками деревного вугілля 10 до 20 хвилин, обертаючи м'ясо, щоб рівномірно запеклося довкруги. Традиційно шашлик подають з випеченим рижом, виложивши його на верх купки рижу.

„Укр. Голос“

Куховарські назви

На букву М

Мадера — рід португальського вина.

Майонез (фр.) — заправка до салат, холодна підлива з жовтків і олії.

Майоран — росл. приправа в куховарстві і виробі напоїв.

Мак — росл. Маковий торт.

Маківнік, завиванець із маком — печиво з маком.

Макітра — миска до тертя маку. Макогін — дерев'яний прилад до тертя маку.

Макароні, макаран (іт.) — а) харчові вироби з прісного, висушеного, пшеничного тіста різної форми, б) дрібне печиво з білків, цукру і мигдалю. Макаронний.

Макаронник — запечена бабка з макаронів.

Макінтош — сад. рід яблук.

Макреля — риба. Скумбрія.

Макуха — рештки з соняшникового або конопляного насіння, що залишаються після витиснення олії.

Маляга — рід еспанського вина.

Малай — печиво з кукурудзяного борошна.

Маліна — ягоди (raspberry). Малиновий сік.

Н. Ч.

Користаймо з досвіду

Зеновія Терлецька

Впроваджуймо лакоминки

Лакоминки — це страви, що майже зникли з сучасного обіду. Їх заступили компот або морозиво, бо це майже не вимагає праці. А тим часом легка лакоминка не завдає багато праці, а все ж являється гарним доповненням легшого обіду. Зокрема дівчора і молодь, яку трудно наклонити до їжі, кожену лакоминку радо з'їсть. А в лакоминках є відживні вартості, що їй дуже потрібні.

Головні типи лакоминок — це млинці (налисники) і лакоминки з яблуками. Тут є безліч відмін і їх можна достосувати до кожного смаку. Лакоминки доповнюють різні солодкі підливи. Подаємо всього кілька зразків.

Млинці (налисники)

Потрібно:

- 2 горнятка молока
- 4 яйця
- 1 ложечка топленого масла
- 4 ложки борошна (муки)
- трошки солі
- кусник несоленого сала (солонини)

Вбити дуже докладно жовтки з молоком і стільки борошна, щоб тісто було, як густа сметана. Вбити шум із білків, легко вимішати з тістом, додаючи ще трохи борошна і сіль. Розігріти на кухні сковороду і помастити її кусником сала. Набирати тісто варешкою і наливати на гарячу сковороду. Вважати, щоб млинці не були надто грубі. Коли б вилялось забагато тіста, тоді можна назад відляти до горшка. Смажити на легкому рівному вогні. Коли тісто зітнеться, обернути лопаткою млинець на другий бік. Всмажені млинці складати на глибоку тарілку, обернену горі дном.

Коли виляти тісто на мало нагріту сковороду, тоді з тіста зробляться галушки. Коли б млинець припалився, тоді треба сковороду обмити, розігріти, помастити товщом і смажити далі.

Примітка: Топлене масло в цьому тісті можна заступити горнят-

ком вершків (сметанки). Тоді дістанемо інше тісто. Радимо спробувати одне і друге.

Млинці можуть бути з різними начинками та в різній формі.

1. Начинка з сиру:

- 2 горнятка сиру
- 4 жовтки
- 3 ложки цукру
- 1 ложка масла
- 4 ложки сметани
- 1 ложка тертих сухариків
- товщ до вимашення ринки

Сир, жовтки, цукор, масло і ложку сметани втерти у мішалі на масу. Мастити тим налисники, звивати у валочки і складати у вимашену товщом і висипану тертими сухариками ринку верствами. Поляляти трьома ложками сметани, прикрити порожнім млинцем і всунути до гарячої печі на 300 ст. на 15 хвилин. Перекинути на полумисок і посипати цукром.

2. Начинка з крему:

- 4—5 жовтків
- 4—5 ложок цукру
- 1 ложечка картопляного борошна (муки)
- 2 ложки вершків (сметанки)
- 1 ліска ванілі
- 1 ложка тертих сухариків
- товщ до вимашення ринки

Втерти жовтки з цукром. Картопляну муку вимішати з вершками і запахом ванілі. Вимішати все разом і заварити в посудині, яку вкладаємо до другої більшої з кип'ячою водою. Коли починає густнути і кілька разів випустить повітряні баньки, зняти. Ринку вимастити товщом і висипати тертими сухариками. На дно покласти один млинець, помастити його тоненько кремом, потім покласти черговий і помастити його знов і т. д. Зверху прикрити налисником і всунути до печі на 350 ст. на 15 хвилин. Перевернути на круглий полумисок, зверху посипати цукром. Кроїти у трикутники, як торт. До того можна пода-

вати бити сметану або овочевий сік.

Примітка: Млинці можна начинювати також заварюванням (конфітурами) або мармелядами з ягід або садовини.

Яблука у бісквітному тісті

Потрібно:

- 5—6 винних яблук
- кілька смажених вишень
- 4 яйця
- 4 ложки цукру
- 2 ложки борошна (муки)
- трохи тертої цитринової шкірки
- 1 ложка товщу
- 1 ложка тертих сухариків

Яблука почистити і вижолобити. Накласти у середину смажені вишні без соку. Уложити їх у вимашеній і тертими сухариками висипаній ринці у відступах, а одне в середину. Втерти жовтки з цукром, білки вбити на шум, вимішати разом, додати борошно і цитринову шкірку. Залляти тим яблука в ринці і всунути їх до печі на 350 ст. на 45 хвилин. Пробувати зубочисткою чи яблука спечені. Перевернути на круглий полумисок, посипати цукром-мучкою. До того можна подати сік або якусь солодку підливу.

Примітка: Цю лакоминку можна подавати тепло й холодно.

Лакоминка оріхова

Потрібно:

- 8 яєць
- 8 ложок цукру
- 1½ горнятка мелених оріхів або мигдалю
- 1 ложка картопляного борошна (муки)
- трохи цитринової шкірки

Жовтки втерти з цукром, аж збілюють. Борошно вимішати з оріхами і цитриновою шкіркою. Вбити білки на шум і додавати наперемін з оріхами, вимішаними з борошном до жовтків, легенько мішаючи. Виложити до вимашеної тортівниці або форми. Всунути до печі на 350 ст. на 45 хвилин. Подається зі шодом.

Підлива „Шодо“ з вина

Потрібно:

- 3 жовтки
- 3 ложки цукру
- 2 ложки вершків (сметанки)
- трохи ванілі

Українська ВИШИВКА

Ч. 1. Гладка сукня, прикрашена орнаментом на рукаві.

Ч. 2. Льняна сукня з вишиваними мотивами на подолі.

1. Linen dress adorned at sleeves with Ukrainian embroidery.

2. Linen dress adorned with embroidery at the hem

ВИШИВАНІ СУКНІ

Дотепер тільки Київський Будинок Моделів подавав сукні з приміненням вишивки і за презентував їх на ЕКСПО в Монреалі. А тепер уже Львівський проектний інститут взявся за те. Недавно тому вивів свої моделі на всеукраїнській методичній нараді. Відно, що естетика українського вишиваного одягу має притягаючу силу. А може проектний інститут виконує їх на ба-

1 горнятко несолодкого вина

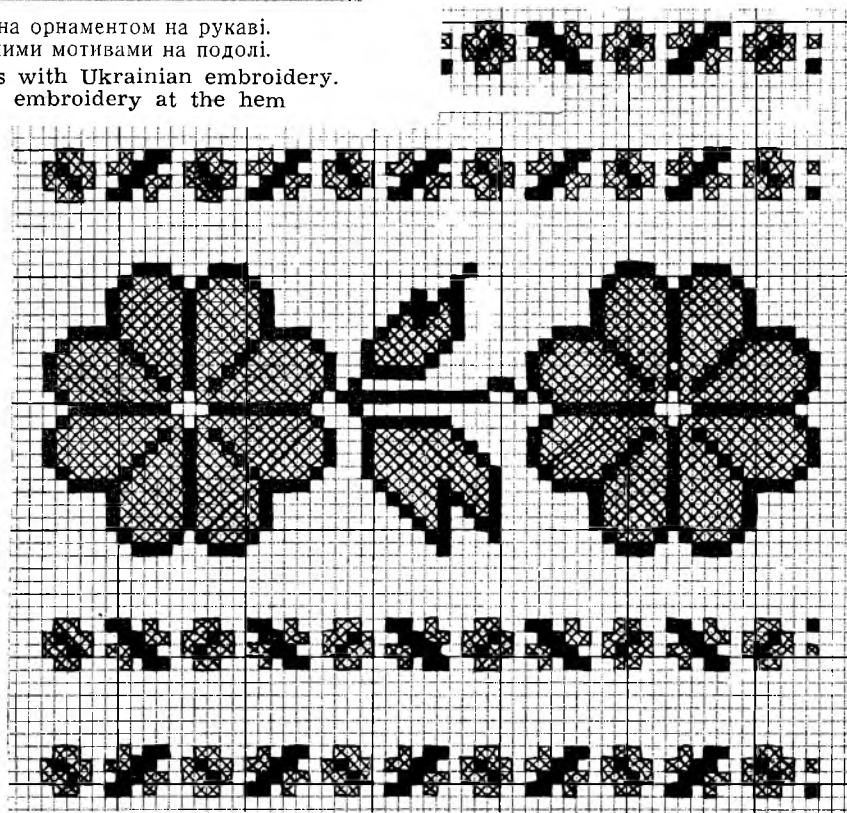
1 ложечка добре втертого масла

Жовтки втерти з цукром аж збілюють. Спарити вершки з ваніллю, додати їх до жовтків і заварити у посудині, яку треба вложити до більшої з кип'ячою водою. Коли починає гуснути і випускає повітряні баньки, зняти масу з пари і вибити добре з кип'ячим вином. Коли б вона була за густа, можна розбавити гарячим вином. На кінці додати трохи добре втертого масла.

жання публіки? Домагання виконувати більше вишивок і сувенірів раз-у-раз підіймається в підсоветській пресі.

У Львівському інституті працює мисткиня М. Панова. Ось вона запроєтувала льняну сукню простої, напівприлеглої форми. Орнамент вона виконала при допомозі кольорового шnurка, нашиваючи його машиною, або ручно. Потрібний рисунок перенесла на тканину при допомозі кальки, а лнії потім покрила шnurом. Одначе зовсім добре можна цей орнамент виконати вишивкою при допомозі канви.

Другу суконку запроєтувала мисткиня Л. Казимірська. Льняна сукня з цілнокроєним рукавом — прикрашена легким орнаментом. Його можна нашити при допомозі тасьми або шnurа в певних відступах. Характер і кольорит прикраси нагадує мотиви на сільських хустинах.

Взір до рукава у червоній і чорній красці

За сучасний припис

Вже недовгий час ділить нас від XV. Конвенції СУА. А там уділимо призначення за припис української страви найкраще достосований до сучасності. Тому прохаємо присилати нам те, що Ви випробували за останній час. Українські страви дуже смачні і ми хотіли б зберегти їх у нашому стравосписі.

СМАЖЕНИЙ ТОРТ (Пішінгер)

Потрібно:

- 1½ горнятка вареного молока
- 1 горнятко цукру
- 1 ф чеколяди
- ½ горнятка масла
- 1 ложка борошна (муки)
- 1 пачка вафлів (андрутів) около 10 штук
- трошки мелених орхів

Молоко виляти до ринки, вкинути

туда кусниками чеколяду, масло, цукор і борошно. Нехай розпускається на легкому вогні. Все смажити, мішавою ложкою, щоб не пригоріло. Маса повинна згустнути, як квасна сметана. Можна спробувати на тарілці: коли не розливається — готове.

Коли прохолоне — мастити тим вафлі, накладаючи один на один. Притискати рукою, а останній помастити зверху і з боків.

Годиться на літо, бо в ньому немає масла.

Зеновія

Порадник народного мистецтва

Чому косоворотка?

Сьогодні я одержала Наше Життя за березень 1968, розгорнула і побачила примінення дитячого вбрання модерного стилю. Чи справді так можна приміняти? Українська вишивка йде впарі з українським стилем і українська жінка повинна того берегти.

У Ваших моделях дитячого вбрання Ви приміняли московську косоворотку. В сучасних американських журналах це зветься „рашен стайл“. Може ще хтось напише до Вас у тій справі. Прошу прийняти це від мене в добрій вірі, щоб хоч пізно — вияснити це нашим читачкам. Свого часу Ви зробили це дуже вдало з румунськими блузками!

Параскевія Витвицька,
Нью Гейвен.

Дуже добре, що Ви порушили цю тему в своєму листі. Можливо, що ніхто інший не написав би і справа лишилась би невиясненою.

Найперш пригляньмося „косоворотці“ Її назва походить від того, що комір сорочки у формі стійки має розріз із боку, а не на середині. Від того бічного розрізу йде вниз розріз сорочки. Це й є головною прикметою цієї „рубашки“ у відрізненні від української сорочки, що має стоячий або викладаний комір із розрізом по середині. Комір та пазуха є звичайно обведені вишивкою.

Моделі дитячого вбрання побудовані зовсім інакше. Їм бракує перед-

усім коміра, головної прикмети „косоворотки“. Що суконочка застібується збоку і цей край обведений вишивкою, то це випливає з характеру того моделю, а зовсім не із споріднення з косовороткою. Лиш один із тих моделей має стоячий комірець, але без тієї для косоворотки характеристичної вишивки розрізу.

Для Вашої інформації подаємо, що рисунок дитячого вбрання походить із журналу „Нова Хата“ 1938 р. Хоч це проект 30-літньої давнини, проте він постав ще на рідних землях і зовсім добре може послужити нам тепер. Тим більше, що моделі дитячого вбрання мало міняються.

Отже прошу не лякати плутанини з „рашен стайл“. До Вашої згадки про румунські блузки ще повернемось.

Ред.

КОХІЯ

Кохія (бот. *kochia scoperia*), інакше названа „літній кипарис“ — це однорічна, дуже декоративна рослина, виплекана з „віниччя“ або „мітличини“, що росте в Україні по городах. Саме завдяки її свіжому зеленому листю, що червоніє восени, і сильному ростові, садимо її в малих групах або рядами. Тоді творить густий живопліт, що відповідно пристрижений, дає нам бажані форми. На добрій землі виростає від півтори до чотирьох фітів.

Вирощування рослин — дуже легке. В квітні сіємо (не за густо) у плоскі вазонки. Сходить дуже скоро, нераз уже по трьох днях. Підливаємо обережно. Поки добре не зазеленіє, не зносить багато вогкості.

Може кинутись грибок недуга т. зв. „чорна ніжка“. Коли рослини можна вже взяти в руку, перепікуємо їх у пачку або, якщо дозволяє погода, то на бажане місце. Коли рослини дещо загартовані, то нічні приморозки їм не шкодять. Садимо у віддалі 18 до 24 інчів. Дальше слід їх часто просапувати, коли посуха — підливати, а коли земля за пісна, угнювати. Тоді до 10-квартивої коновки даємо пригорщу „Вігоро“, або „Рапігро“ (можна придбати в кожній городничій крамниці) і таким розчином підливаємо що два тижні.

Росте скоро і буїно, творить гарні густі стовпи-піраміди, а що є витривалою, то годиться для наших квітників. Можемо її також плекати в пачках чи вазонках на балконах і верандах. Вона дає насолоду своїм зеленим, а восени червоним листям.

Роман Коцик

ВЕСНЯНІ ТА ЛІТНІ КОСТЮМИ

Костюм — це один із тих складників жіночого одягу, що ніколи не виходить із моди. Часом, правда, відіграють вони в моді даного сезону більшу роль, часом домінують, то знову їх роля ховається до урядових кімнат працюючих жінок, або до подорожньої гардероби елегантної дами, але ніколи не перестають вони бути кінцевим складником жіночого одягу.

Тепер костюмик це річ обов'язкова, а при тому їх характер дуже різноманітний. Від клясичного т. зв. англійського костюму, що буває тепер дещо довшим, приляглим у талії, так що пригадає жакет амазонок із початку нашого століття, і має трошки старосвітський, так модний тепер, вигляд, аж до спортових костюмів із великою кількістю кишень, стебнів і широкими „кляпами“ теж відстебнованими.

Квітчаста мода поручає теж і квітчасті костюми, які вже і минулого року ми бачили і певне неодна з нас ще має.

Є ще костюмові жакетики короткі, широкі, якби болера. Но, й камізьляки. Це улюблений додаток і дуже часто повторювана деталь спортивного і неспортивного строю.

Такий широкий „вахляр“ можливо-стей вибору такого типу костюму, що відповідає нашим потребам та нашому типові уроди.

У. С.

- Ukrainian Woman -

OUR HEAD IS NOT IN THE SAND — HUMAN RIGHTS IS SOYUZ CONVENTION THEME

Nineteen-sixty eight is the 20th Anniversary Year of Human Rights as spelled out in the UN Declaration, and it is most fitting that the UNWLA chose "Fighting for Human Rights Here and Abroad," as its convention theme. . . . For have the Ukrainian people not suffered more injustices and abuses of Human Rights than others in the history of civilized man? And as women of the free world are we not concerned with this crucial problem in our native or adopted country? Should we not deplore the lack of dialogue between the minorities in our society and take some positive action? Of course we should. Therefore the Convention will devote time to this issue by focusing our attention on the subject through a four-pronged panel, namely.

1. Report on human injustices around the world.
2. Breakthrough in fight for human rights in Ukraine, i.e., Chornovil's "Crime of Thought."
3. Federation women's role in aiding our country with the crucial problems of today.
4. How can women of Ukrainian heritage meet the challenge of today?

Key people in Government and the United Nations, in the Federation of Women's Clubs, in the Youth League, and in the UNWLA have been invited as panelists to speak on the various phases of the Human Rights question. But the challenge before us now is that all branches of Soyuz Ukrainok to send the full quota of delegates and guests to the convention. As convention participants you will be proud to meet and discuss Human Rights with the panelists and perhaps serve as a source for future dialogue on

On the Threshold of the Convention

We can be assured of a warm reception at the XV UNWLA Convention which will be held on July 5-7 in Chicago for it is the first time that our convention will be held in this large metropolis.

The officers reports, panel discussions, and addresses by distinguished speakers will undoubtedly be of interest to all of us, and we will have the added opportunity of getting acquainted with the vital and bustling city which exerts such a great influence on our life.

The program of the XV Convention is already set. In addition to the various committee reports the program will also include interesting and timely lectures and panel discussions. The keynote address entitled "Our stand on the current situation in Ukraine" will be presented on July 5. In the evening a panel will discuss "Human injustices around the world," a topic that should give us vital pointers on how best to meet the challenge of today — the shocking violation of human rights by the governments of the world.

this pressing subject in your own community. We strongly urge the bi-lingual, the English speaking, and the younger chapters of UNWLA to be full participants at this convention. The panel on Human Rights will be only one of the Convention highlights. The convention committee is planning a great program not only to entertain you, but also to stimulate your thinking and community responsibility through provocative and positive direction. So, to the Windy City we head come July fourth week-end 1968.

Anastasia Volker
Vice President and
Panel Chairman

Two panel discussions are scheduled for July 6, 1968. In the first of these, at 11 a.m. panelists will exchange their views on the program of the UNWLA youth Branches. Organizational problems, chiefly the role and aims of the Regional Councils, will be examined during the second panel discussion at 4 p.m.

The program will thus touch on all aspects of the UNWLA's civic activities in the United States as well as its attitude toward the present situation in Ukraine. All UNWLA members — regardless whether they are pioneers, new immigrants, or American-born — will have ample opportunity to voice their opinion on all problems pertaining to their organization. This will insure the channeling of a variety of ideas, wishes and demands toward our common goal.

On July 7, 1968, the Convention will adopt a list of resolutions which will be based upon the ideas brought out in the addresses, panel discussions, and committee reports, and will thus express the wishes of the entire UNWLA membership.

In addition to the business sessions the Convention program will also feature social events. On July 4 the UNWLA Regional Council of Chicago will sponsor a dinner and entertainment program for the Executive Board and those delegates who wish to attend the affair. The following day a luncheon will be given for all the delegates which will give them an opportunity to become better acquainted. The official opening of the Women's Creativity Exhibit will take place in the evening. The Exhibit will include books written by women authors and published during 1965-68, and such hand-

History of Chapter 58, Olena Teliha

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE

Talk given at 20th Anniversary Dinner, Sunday, February 4, 1968
Detroit, Mich. — by Olga Kachner O'Neill

It's been 20 years since our first meeting in 1947, when 12 young (very young!) women met to form a club.

In hopes of emulating our mothers' effective organizational work, we, too, became affiliated with the Ukrainian National Women's League, Soyuz Ukrainok. I think our mothers were rather proud then, as they must be now, that we, the "next" generation chose to follow in their footsteps . . . an affirmation of their success.

Traditionally, branches of the Ukrainian National Women's League were named in honor of a distinguished and outstanding Ukrainian woman. We looked for a name of a contemporary and, as I recall, it was Halyna Zekan, a newly arrived young Ukrainian girl, who suggested Olena Teliha.

Olena Teliha . . . a brilliant and

made objects of folk art as Easter eggs, embroideries, and ceramics. Also on display will be paintings and icons by the famous Moshynsky family — father, son Jurij, and daughter Oksana.

In conjunction with the Creativity Exhibit, the Convention Committee will sponsor an exhibit of photo albums and scrapbooks sent in by the UNWLA Regional Councils and Branches. This exhibit, the first of its kind to be presented by the UNWLA will give the delegates an overall view of the varied work of the individual Branches.

The various Convention activities and exhibits will undoubtedly be of interest to many of us. Therefore, we urge all our members to attend the Convention either as delegates or guests, and thus show our concern with the issues of the day and our interest in the work of our organization.

sensitive poet who was executed by the Gestapo at the age of 34 (25 years ago this month) for her journalistic activities on behalf of her Ukrainian Nationalist Movement. Her poems have the intensity, passion and vitality that characterizes the Ukrainian people — they articulate their aspirations for freedom — they carry expressions of tenderness, compassion and love — they reflect the severity of that period of history during which she lived . . . the period of history we also share.

Olena Teliha, who savored each precious moment of life, had written: Я палко мрію до самого рання, щоб Бог зіслав мені найбільший дар: Гарячу смерть — не зимне умірання. She sought a purposeful death as she sought a purposeful life . . . a *raison d'être* . . . a "reason for being."

And, we, too, sought a "reason for being" . . . a commitment, an involvement, a contribution, a recognition of our Ukrainian heritage with a desire to perpetuate some of the customs and arts in OUR generation.

That's how it began . . . and this where it led:

There is a long list of financial contributions which the club has made over the years: To Ukrainian War Relief, St. John's Catholic Church, United Foundation, Crusade for Children, National Nephrosis Fund, Madame Kisilevska Memorial Fund, Ukrainian Cultural Foundation, American Museum of Immigration, Building Fund of the Detroit Regional Council, Beatification of Metropolitan Sheptytsky Fund, Ukrainian Congress Committee, for the memorials to Taras Shevchenko and Lesya Ukrainka, and our own special endowment — a movie projector and other gifts for the St. Basil's Orphanage in Philadelphia.

All of this, of course, required

money-raising. The girls decided to make 'money grubbing' fun . . . fun for themselves, and fun for the ticket buyers. If any of you were fortunate enough to attend one of the many "shows" that Chapter 58 presented, I'm sure you must have been impressed with the ingenuity, creative humor and talent of this dynamic group. There were several minstrel shows, Vaudeville Night, Western Revue, Hi-Fi Follies, Masquerade Party, Pumpkin Pie an' Apple Sass Show, and April in Paris. It's a quirk of fate that a talent scout wasn't in the audience or else we'd have a different history to recount today — the members would be on Broadway, in Hollywood. Instead of the Carol Burnett Show, we'd be watching the Jean Materyn Show. Instead of I Love Lucy, it'd be I Love Sonia. Who knows . . . it might even have been the Ukrainian Palace instead of Holywood Palace!

Chapter 58 can list with pride the donation of various books, such as "Spirit of Flame," to university libraries; the showing of the film "Ukrainian Christmas Customs"; pysanky demonstrations for numerous women's clubs, young people's groups and at the Michigan State Fair; sponsoring classes in Ukrainian folk dances directed by Joanna Draginda Kulchycky; sponsoring classes in cross-stitch instruction by Mrs. Olga Karalash; and hosting Mother-Daughter Teas and Luncheons.

They have supported and participated actively in local and national Soyuz Ukrainok programs; the Ukrainian Youth League of North America; and the International Institute in Detroit, in particular, the Old World Market for which the club has annually made various Ukrainian-themed articles for sale to raise funds for the Institute. In 1948 Chapter 58 presented an academia honoring three martyred Ukrainian literary women: Olena Teliha, Kharytia Kononenko, and Ludmilla Starytska, Tcherniachivska. We invited Madame Doroshenko, who

REPORT OF CHAPTER 37 IN DETROIT

The ladies of Chapter 37 met at the home of Violet Kloss for the December meeting. Highlights of the meeting: Basket of food was delivered to a needy family by Donia Demrey and Mary Krafton; Mrs. Demrey presented a report on the meeting with the National President, Mrs. Pushkar, Mrs. Anastasia Volker and Mrs. Agatha Osadchuk also attended the meeting.

The Chapter's January meeting was held at the home of Agatha Osadchuk. Thirteen members were present. Highlights of the meeting: Summary of by-laws were read by Anastasia Volker; dues were sent to Federation of Womens Clubs of Metropolitan Detroit, advertisement was purchased in the Yearbook of UNWLA Convention for 1968 in Chicago, Ill.; Anastasia Volker announced new officers for the Regional Council.

The February meeting was held at the home of Anastasia Volker. Fifteen members were present. Two guests were welcomed: Dorothy Yasinski and Mary Gurski. Highlights of the meeting: Interesting slides of Soyuz Ukrainok museum in New York were shown and discussed by Anastasia Volker; on Febru-

recently emigrated to Winnipeg, to headline the program. She was the wife of a noted Ukrainian historian and herself an exceptional actress in Europe and a former pupil of Starytska. This fascinating and marvellously talented woman gave a stirring and unforgettable performance. There have been many excellent commemorative programs, but I still feel that this particular one was exceptional . . . although I will admit I can't be entirely objective.

It takes just few minutes of time to itemize a club's activities for 20 years, but those few minutes represent countless hours of planning and work by many people. We do not seek the reward of applause or of individual recognition, for we have the deep

Group at observance of 50th anniversary of Lithuanian Independence in New York City on February 16, 1968; standing, left to right: Mrs. Regina Budrys; Mrs. Helga Ozolins, Latvian Women's Assn.; Mrs. Barbara Rockefeller, nee Paulukite; Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA Public Relations Chairman; Mrs. Janina Simutis, wife of Lithuanian Consul General in NYC; Mrs. Galia Zilionis, President Baltic Women's Council, and Dr. Maria Kregzde. In costumes, left to right: Misses L. Stamulis and B. Barauskas, Dr. M. Zukauskas, Mrs. A. Mackevicius and Miss M. Saudanavicius.

ary 8, a Fashion Show was held at the Latin Quarter by the Federation of Womens Clubs. Laverne Veilleux, member of Chapter 37 modeled. Anastasia Volker, Myrtle Slaby and Mrs. Medvid attended the show.

Laverne Veilleux

satisfaction of having a "commitment," of having been "involved," of "contributing," and of the self knowledge that one is on this earth with a "reason for being" . . . the realization of a purposeful life.

I would like to thank Chapter 58 for honoring me with the invitation to present their club history, of which I shared a small part in the early years.

The "history book" of Chapter 58 is, I am sure, only half completed. There are many more pages to be written, and I know they will continue na mnohi lita to be recorded with the accomplishments of the members.

It is my hope that Olena Teliha would feel that we have done honor to her name.

CONVENTION COMMITTEE NEWS

The theme of the XV UNWLA Convention — "Fighting for human rights here and abroad" — ties in with the International Human Rights Year. Our participation in the Convention will point out our concern for human freedom.

**

Convention delegates should register with the UNWLA Executive Board in Philadelphia. The Convention fee is \$25.00 for each delegate. Ads and greetings for the Convention Book should be sent to the Convention Committee in Chicago, 936 N. Western Ave.

**

The XV Convention will be held on July 5-7, 1968, at the Conrad Hilton Hotel in Chicago. Reservations for rooms should be directed to the hotel (Michigan Blvd. and 8th St.).

Convention Committee

Two good talkers . . . not worth one good listener.

Chinese Proverb

Марія Дейко

Перший човен

Кажуть, що це було в давні-прадавні часи, тисячі й тисячі років тому, коли ще люди жили в печерах. На березі дуже глибокої й досить широкої ріки жило велике плем'я. Керував племенем розумний, спритний чоловік, що звався Руламан.

Люди цього племені були завзяті мисливці, вдало полювали на диких звірів, приручали менших лісових звірят, розводили в дуплах дерев диких бджіл і користувалися їх медом. З усім собі давали добре раду.

Але вони боялися річки, на березі якої жили. Та річка мала круті, скелясті береги й була дуже глибока від самого берега. Вони в ній не купалися й не навчилися плавати. Через те, якщо хтось необережно зривався з берега й падав у воду, то не міг врятуватися й топився. Про такі нещасливі випадки дорослі розповідали дітям і забороняли їм бавитися на кручах коло річки.

А дітей вабила швидко бурхлива течія й гарний зеленкуватосиній колір води. Крім того, на скелястому березі річки росли смачні ягоди, до яких злітали пташки. Тому діти охоче сходилися на високий стрімкий беріг, але до води не наближались. Один хлопчик, на ім'я Канут, єдиний син Руламана, приходив до річки мало не щодня, спостерігав як пташки будували собі гнізда на деревах і в кущах, та виводили пташенят. Це був сміливий, вправний хлопець. Він легко вилазив на високі дерева, заглядав у гнізда й пив пташині яйця.

Одного дня Канут помітив, що якісь дві пташки будують собі гніздо на дуже високому дереві, яке схилилося з кручі над водою. Коли пташки покладали до гнізда яечка й стали сидіти на них, він вирішив полізти на дерево й забрати яйця. Висота дерева не ля-

кала його. Не лякало й те, що гілка, на якій було збудоване гніздо, схилилася над водою. І поліз.

Інші діти, які бавилися між кущами, не помітили, що Канута немає між ними. Коли це раптом якась дівчинка глянула вгору і злякавшись, щоб Канут не впав у воду, заверещала не своїм голосом: „Кануте!“ Її несподіваний пронизливий крик злякав хлопця. Він зірвався з гілки на якій сидів, тай упав. Падаючи в воду з дерева, натрапив на суху, трухляву гілляку, що зламалася під вагою його тіла і разом із ним упала у воду.

Налякані діти підбігли ближче до річки, але побачили тільки суху гілку, що пливла річкою і скоро зникла з очей. З плачем побігли вони до печери сповістити,

Хр. М.

МОЯ МАМА

Дороженька моя мамо,
Нині твоє свято.
Про любов твою і труди
Хочу всім сказати.
Рано в мами на обличчі
Ласка, усміх сяє,
Одягнутись, чисто вмитись
Мені помагає.
Віршиків мене навчає,
Пісні, гри, забави,
Книжечки мені читає
Гарні та цікаві.
Мама каже мені широ
До Бога молитись,
Щоб чужого не торкати
І з дітьми не битись.
Вчить пізнати і любити
Нашу мову рідну
І потішить, поцілує,
Як стовчу коліно.
Вечером для мене мама
Одяг вишиває,
Казочку чудову каже
Як до сну лягаю.

що річка забрала Канута. Всі — дорослі і малі — кинулися до річки, але нічого в ній не побачили. Довго дивилися вони на воду й журилися хлопцем, що загинув. Голосно плакали жінки й сварили своїх дітей, щоб слухалися й не ходили бавитися до річки.

Як же вони здивувалися й навіть злякалися, коли повернувшись до печери, побачили, що Канут сидить і гріється біля вогнища! Мати Канута кинулася до нього, пригорнула його до себе, і з радощів, що бачить сина живим, навіть не покарала його. А на те він, безперечно, заслужив.

Коли чоловіки повернулися надвечір з полювання й почули про цю подію, вони замислилися. Наступного дня Руламан звелів синові повести його на те місце берега річки, де суха гілка, яка несла хлопця по воді, спинилася коло берега, зачепившись за кущ. Але гілки вже там не було: за ніч вода її відчепила й понесла далі.

З того дня Руламан, який уже нераз думав, що добре було б якось дістатися на протилежний беріг, де було багато дичини, все міркував: якщо його син плив річкою на сухій гіляці, то може було б можна знайти якусь колоду і з її допомогою переплисти річку. Він звелів чоловікам шукати за доброю колодою і вони незабаром знайшли її. На щастя, один її бік був випалений під час лісової пожежі. Вони покотили колоду до річки, прив'язали до неї довгий шкіряний ремінь, й зіпхнули у воду. Руламан дуже обережно сів у колоду, що поплила, а інших два чоловіки ішли берегом і тримали в руках кінець ременя. Цього дня Руламан був недовго на воді — боявся, щоб вода не понесла його задалеко. Виліз із колоди й прив'язав її на березі до куща.

Кілька днів працювали чоловіки біля колоди, щоб збільшити в ній (Докінчення на обгортці)

Веселі зайченята

Нарешті потепліло, повисихало весняне болото. У лісі розвинулося листя на деревах, зацвіли куші та квітки. Приїздили там люди із своїми дітьми з недалекого міста, залишали авта на площі постою і йшли у ліс на прохід, щоб натішитися зеленню та свіжим повітрям.

Вузька заросла стежечка провадила глибоко у ліс, аж на малу поляну, де росло багато фіалок та конвалій. Недалеко полянки, в кущах, жила родина зайчиків. Там теж стояв великий старий дуб. У ньому мешкала давніше стара сова. Вона часто сварила на зайченят, коли вони своїми забавами перешкоджали їй спати в день. Одної ночі сова кудись полетіла й більше вже не повернулася.

Зайченята втішилися, що тепер зможуть свобідно гуляти. Та були вони дуже цікаві, хто спровадиться до порожнього житла. Одного ранку побачили вони брунатних тваринок, що весело стрибали довкруги полянки. Це були маленькі білочки.

— От втіха! Ось товариші до наших забав! — раділи зайченята. Вони поскакали заізнатися з білками.

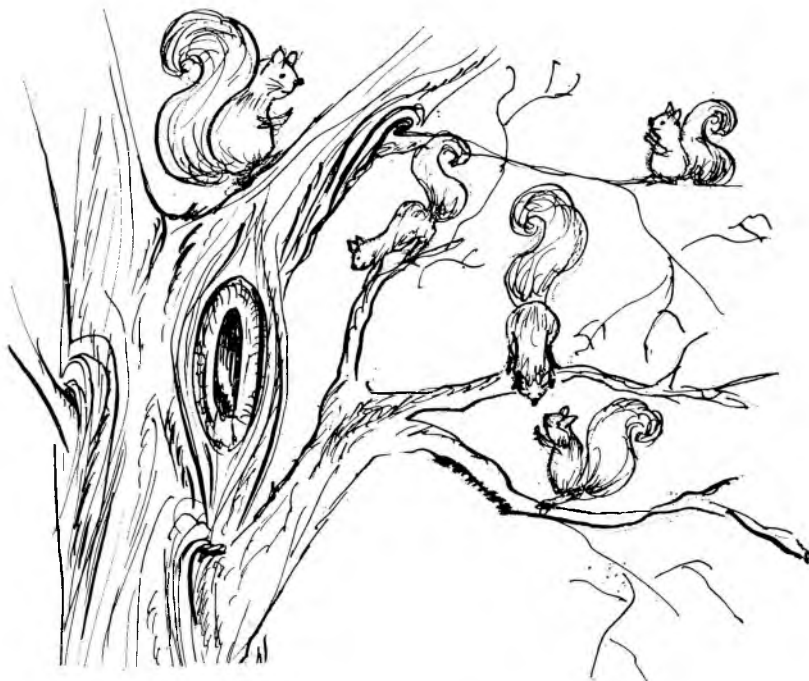
— Ми тепер не бавимось, — пояснювали білочки, — ми збираємо гілки та листя, щоб зробити гніздо. У дуплі для нас замало місця. Тому ми будуємо гніздо на грубій гіляці і в ньому будемо жити в теплі дні.

Зайчики деякий час приглядалися, а потім пострибали додому, бо якраз їхня мама, зайчиха, повернулася. Вона принесла їм вечерю — свіженької салати від огородника.

Зайчиха мала багато діток і цілий день мусіла бігати шукати для них поживи. Уранці треба було вчити зайченят, як поводитись у лісі, а ввечері порядкувати хатку. Так зайчиха працювала цілий день і пізно вночі лягала спати біля діточок.

Зайченятам жилося дуже весело. У тому лісі не мали вони ворогів, лиш часом люди заходили зі своїми псами. Передусім те-

пер, коли на дубі замешкали білочки, проходив скоро час у грах і забавах. Зайчики приглядалися до нових сусідів. Рано мама вчила білочок збігати з дерева вниз, скакати з одної гілки на дальше віддалену на другому дереві. Пізніше бігла вона шукати їжі, а білочки порядкували хатку. Коли мама поверталась, то всі обідали і лягали відпочивати. Під вечір був час забав. Звірятка бавилися

Білочки бавилися лапанки, ховалися за стовбурі дерев.

лапанки, ховалися за стовбурі дерев, кидали лушпинками, влаштували перегони, старалися якнайскорше знайти заховані горішки. Весело було з новими приятелями.

— Ох, яка шкода, що й наша мама не має часу з нами гратися — жалілися зайченята. — Її цілий день немає дома, а ввечері вона така змучена.

— Ми нашій мамі допомагаємо — обізвалися білочки. — Замітаємо, виносимо сміття, направляємо хатку, порядкуємо іграшки. Тому вона має час з нами бавитися.

Зайченята задумалися. Почали

щось між собою шептати і побігли до своєї хатки між кущами. А коли мама зайчиха вернулася додому — от була для неї несподіванка! Хатка прибрана, чистенька, столик помитий, свіжий мох у куточку. Повечеряли всі, а тоді на полянку. І мама-зайчиха з ними. То ж то було радості!

— Наша мама теж з нами грається — хвалилися білочкам зайченята. — Вона знає багато різних забав!

Усі тваринки так гарно забавлялися, що навіть місяць виглянув

з-за хмарки, щоб подивитися.

— Вже час вам спати — сказала зайчиха, — але наперед я вам оповім казочку. Вам любі діти-зайченята і вашим приятелям білочкам. Нині я зовсім не змучена.

ГОЙ-ДА!

Гой-да!

Гой-да!

Добра в коника хода,

Поводи шовкові,

Золоті підкови.

Наталія Забіла

Вісті з Централі

Вже тільки місяць ділить нас від XV. Конвенції США, що відбудеться в днях 5--7 липня 1968 у Шикаго. Конвенція є великою подією в нашій організації. Тому треба подбати, щоб Відділи вислали якнайбільше делегаток. Не треба лякатись коштів цієї дороги, бо цей гріш виданий для добра нашої організації.

У Конвенційній Книжці XV Конвенції США повинен знайтися **привіт від кожного Відділу США**. Використайте місце на вміщення списку своїх членок, щоб вони таким способом знайшлися в нашій Конвенційній Книзі.

Ще не всі Відділи надіслали свої **звітні листки** за 1967 р. А вони конечно потрібні, щоб можна було дати перегляд діяльності на Конвенції. Тому прохаємо якнайскорше виповнити і надіслати їх.

Зпочатком травня розсилаємо доповідь п. н. „В Україні зацвів ломикамінь“. Нав'язуючи до відомого вірша Лесі Українки даємо в ній огляд теперішніх подій. Прохаємо відчитати її на ширших сходинах, щоб довести їх до відома кожної нашої членки.

Належні **оплати до Централі за 1968 р.** повинні Відділи вирівняти перед Конвенцією. Ще є доволі часу обчислити й надіслати їх. Вплачування оплат у часі Конвенції дуже утруднює правильний її перебіг. Та й делегаткам трудніше возити з собою гроші чи чеки. Краще вислати це поштою вже тепер!

Екзекутива США

ПОДЯКА

Сердечно дякую членкам 33 Відділу США і всім паням, що висловили мені співчуття або зложили пожертви на релігійні або громадські цілі замість квітів на могилу моєї найдорожчої мами бл. п. Марії Гусар і складаю замість окремих подяк 10 доларів на пресфонд Нашого Життя.

Іванна Яремко, Клівленд

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

Вітаємо!

Округа Клівленду в цьому році не дала багато відомостей про себе. Та молодечий 12 Відділ ім. Олени Пчілки поспішив скоріш від інших подати своїх новоприєднаних членок. Завдяки тому можемо їх привітати, як і інших, що вступили до Відділів цієї округи в останньому часі.

7 ВІДДІЛ США, АКРОН:

Анна Мартинюк
Наталія Олійник

12 ВІДДІЛ США, КЛІВЛЕНД:

Лідія Вирста
Євгенія Гишинська
Іда Котелевець
Зиновія Крук
Орися Кулик
Марія Родаска
Филіс Тарнавська

31 ВІДДІЛ США, РОСФОРД:

Стефанія Луківська

33 ВІДДІЛ США, КЛІВЛЕНД:

Наталія Апостолюк
Ольга Войтина
Юстина Крук
Лідія Мичковська
Ніна Панчак
Анна Проник
Марія Фаріон

69 ВІДДІЛ США, ЛОРЕЙН:

Лідія Кармазин
Богданна Сілецька
Теодозія Шевчик

ЕКЗЕКУТИВА США

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Наталії Мохнацької складаємо 5 дол. на Фонд Бабусі

91 Відділ США ім. Олени Кисілевської в Бетлегемі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. д-ра Володимира Наливайка шлю 5 дол. на Фонд „Мати й Дитина“, а родині Покійного висловлюю глибоке співчуття.

Д-р Домна Ясінчук, Фінікс

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Марії з Грдлічків Мельник складаємо 10 дол. на Фонд Дому для Старших

М. і В. Білосор
Наталія Коропецька

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Меланії Бордун, моєї колишньої директорки Українського Дівочого Інституту в Перемишлі, складаю 5 дол. на Фонд Бабусі.

Дарія Ціховляс-Горна
Лондон

ДІМ ДЛЯ СТАРШИХ У ДІТРОЙТІ

Окружна Рада США і Комітет Будови Дому США в Дітройті повідомляють, що їм удалося закупити площу під будову Дому для старших людей. Це перший крок їх проекту, що був задуманий багато років тому.

Площа, величиною около 3-ох ак-

рів, положена в дуже догідній околиці в місті Воррен, близько церкви, центру з крамницями й лікарні. Має дуже вигідний доїзд.

Як буде виглядати плянований дім? Комітет Будови змагає до вигідного й модерного приміщення, що буде приємне для самотніх жінок, подруж і самотніх чоловіків. При ньому буде каплиця, спільна вітальня, бібліотека, та приміщення для музею народнього мистецтва.

Комітет Будови оглядає тепер подібні доми, зокрема Дім для Старших у Торонто. Продовжує збіркову акцію, щоб міг приступити до будови.

Для придбання фонду на будову Дому заплановано ряд імпрез. Це будуть — продаж уживаних річей, весняний фестин і забава з бінгом.

ЧЕРГОВІ ОПІКУНИ Й ДОБРОДІІ

Клич створення Опікунів і Добродіїв Музею Нар. Творчости США в Нью Йорку знайшов відгук у наших Відділах. Чергове зголошення наспіло від 82 Відділу США у Бронксі (50 дол. річної вкладки) і від 59 Відділу США у Балтиморі (100 дол. річної вкладки). Чекаємо дальших зголошень! Нам потрібно міцної фінансової підстави для розбудови нашого Музею.

Фрагмент із посмертної Виставки творчості Олени Кульчицької, яку влаштував 64 Відділ США в Нью Йорку в кінці лютого 1968 року.
(Світлив мгр. Грицин)

До пресових референток США

Ми дуже раді, що наші пресові референтки так охоче відгукнулись на наше прохання. Всі зрозуміли, що треба висловлюватись більш стисло у дописах та подавати найкращі відомості. Тоді більше дописів може з'явитись і частіше будуть вістки про працю Відділів.

Адже ми свідомі того, що Відділів прибуває, а об'єм журналу не може збільшитись. Тому радо поступимося одне одному!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Зустріч Окр. Ради США з професіоналістками

Дня 2. березня 1968 р. наша Окр. Рада започаткувала цікаву імпрезу. Це зустріч у формі панелю з молодими професіоналістками, що виростили на новому поселенні.

Вечір відкрила п-ні Лідія Дяченко, голова Окр. Ради США. Вона пояснила кількома словами цей новий почин, висловлюючи надію, що він зможе стати помостом між жіночою організацією, а цими молодими інтелектуальними силами. Тоді передала провід Вечора п-ні д-р Наталії Пазунок, секретарці СФУЖО.

Ведуча представила з черги молодих панелісток та заохотила їх про себе точніше розказати. Це були:

П-ні Калина Козак, ступінь В.А. з педагогії, вчить німецької і французької мови в середній школі. Одружена, мати 5-літнього сина, членка 90 Відділу США і дочка Союзянки, п-ні Марії Татарської.

П-ні Надія Лучанко, ступінь В.С., фінансовий контрольор, працює в С.Т.А. Одружена, мати двоїх дітей. Членка 90 Відділу США і дочка Союзянки й письменниці Ярослави Оструп.

П-на Галина Крицька, ступінь В.С. з біохемії, підготовляється до магістерії. Працює як літературний біохемік в „Нешонел Драг Ко.“ і консультант в „Інтернешонел Інформейшен, Інк.“.

П-ні Дарія Лиса, ступінь В.С. з неорганічної хемії, підготовляється до магістерії і докторату рівночасно, як стипендистка Пеннсилвенійського університету. Дочка Союзянки п-ні Євгенії Новаківської, одружена.

П-на Ждана Кравців, ступінь В.С. з математики, підготовляється до магістерії, як асистентка в Мериленд Каледжі. Відома з музичних виступів, як піяністка. Дочка Союзянки п-ні Ірини Кравців.

П-ні Марта Трофименко, ступінь М.А. з права, викладає комерційне право в Делавер університеті. Членка 54 Від-

ділу США у Вілмінгтоні. Одружена й мати 5-літньої донечки.

П-на Зеновія Сохор, ступінь М.С. з політичних наук і економії, працює як дослідник в Інституті Оборони Америки в Вашингтоні.

Ведуча поставила панелісткам ряд запитів. На перше з них, а саме чи були в них труднощі в часі студій чи в праці з огляду на те, що вони жінки — відповіді всі. Більшість погодилась у тому, що в часі студій справжніх перешкод не було. Трапляється, що дорадник у часі студій відраджує від труднішого вишколу, чи такого, що вимагає довшого часу. Мовляв, дівчина й так вийде заміж і перестане на якийсь час працювати. Навіщо витрачувати час і сили на такі довгі студії? Та якщо є здібності й охота до даних студій, то це можна перемагти. Та вже в часі праці в даному фаху приходить дискримінація. Це виявляється в різниці платні, в якості роботи та підході співпрацівників. Ствердили це майже всі панелістки, за винятком п-ні Козак, яка є вчителькою.

Друге й третє питання торкалося постави панелісток до українського громадського життя та їх участі в ньому. Тут не всі учасниці панелю говорили однаково. Від українського громадського життя їх відштовхує внутрішня ворожнеча, оте розбиття на різні віровизнаневі й партійні групи. Вони включались би радше в товариства молодших віком людей, що

не обтяжені такими „комплексами“. Та тут виринула різниця поглядів. Одна частина (пп. Козак, Лучанко) були тієї думки, що молоде жіноцтво по закінченні студій слід би спрямовувати до окремих Відділів СУА. Знов інші (пп. Крицька, Трофименко) вважали, що треба би творити професійні товариства, де сходились би жінки й чоловіки тієї самої професії. Ті, що продовжують студії (пп. Лиса, Кравців) не встигали віддавати багато часу громадським справам.

Яку користь може принести молода професіоналістка українській справі? Всі погоджувались у тому, що сам її професійний успіх із підкресленням її приналежності до української народності, діє на користь українській справі. Але були й голоси, що вказували на інші можливості. П-ні Трофименко пригадала, що професіоналістка може увійти в такі американські круги, які трудніше доступні нашому загалові. П-ні Козак вказала на можливість допомоги українським учням, що їй може уділити добра педагогічна сила в американській школі.

На тому ведуча вичерпала питання, запрошуючи присутніх до дискусії. Та перед тим гостинний 10 Відділ СУА, на терені якого відбувалась Зустріч, погостив присутніх (на залі було около 70 осіб) чаєм і смачними тістечками. Після перерви з публіки ще ставили питання. П-ні Марія Одежинська і п-ні Матла цікавились тим, який стан українських професіоналісток тепер. П-ні Христя Турченко запросила молодих педагогів американських шкіл, щоб вони внесли своє вміння також у наші школи українознавства. Пп. Дяченко і М. Кочерган привітали цей почин і висунули думку, щоб його в дальшому розроблювати. Це принесло велику користь нашій організації та наблизить молодих професіоналісток до неї.

Для української громади такі зустрічі теж корисні, бо познайомлюють її з думками молодого жіноцтва, що вносять багато нового в наше життя.

П-ні Лідія Дяченко закрила Вечір, дякуючи виконавцям за їх вклад.

Присутня

**Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.
ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!**

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Веселий Вечір 1 Відділу СУА

Дня 9. березня 1968 р. імпрезу відкрила голова п-ні Марія Головей, широко вітаючи представниць інших Відділів, членок 1 Відділу і гостей.

Мистецькою частиною вдало проходила містогорова п-ні Оля Сливка.

Милий настроій Вечора створила п-ні Ірина Біскуп, що при своєму акомпаніменті відспівала дві ліричні пісні власної композиції: „Різдвяна ніч“ та „Гей, у лісі роздалося“.

П-ні Оля Сливка відчитала гумореску свого пера „Мода“, критикуючи в жартівливій формі теперішню моду.

Оригінальну точку „Оркестра Принада“ зладила п-ні Надія Когут. Інструментами цієї оркестри були кухонні знаряддя, що в руках музиканток творили незвичайно гарний акомпанімент до українських пісень. Участь у цій точці брали такі пані: Надія Когут, Євгенія Керелайза, Анна Сливка, Марія Андрушків, Михайлина Баран, Стефа Рудик та Катруся Папуга. До ефекту цієї незвичайної оркестри причинились гарно намальовані п-ною Тересою Когут шапки з буквами назви оркестри „Принада“.

Милою несподіванкою був вибір „Красуні Веселого Вечора“. Стала нею почесна членка Відділу п-ні Іванка Бенцаль. Вона дуже гарно відіграла роль красуні, дотечно відповідаючи на запити гостей та дякуючи за шану.

Другу гумореску „Громадська рада на селі“ відчитала авторка п-ні Оля Сливка, а на загальне бажання гостей мусіла повторити ще одну власну гумореску „Зморшка“, яка була відчитана на „Веселому Вечорі“ останнього року.

Вечір закінчився багатою гостиною, якою зайнялись господарські референтки пп. Єва Криль і Розалія Криль.

Забувши про свої буденні клопоти, у веселому настрою гості розходились додів.

Марія Зубрицька

Річні збори 3 Відділу СУА

Дата: 17. березня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні М. Гарасимчук.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала секретарка.

Звіт Управи зложила п-ні Марія Гарасимчук, голова.

Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Гарасимчук, голова, п-ні Марія Вовк, заступниця, п-ні Анастасія Ковальська, секретарка, п-ні Марія Харамбура, касієрка, пп. А. Андрусяк, Р. Тхорик і А. Васильців сусп. опіка.

Контр. Комісія: пп. А. Марусевич, М. Гаврилович і П. Дата.

Збори закрила перевибрана голова, дякуючи за довір'я.

М. Гарасимчук, голова

Річні Збори 4 Відділу СУА

Дата: 2. лютого 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Анна Кізіма молитвою.

Президія: п-ні Іванна Бенцаль, голова, п-ні Софія Серафин, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні Анна Кізіма, голова, п-ні Іванна Бенцаль, заступниця, п-ні Софія Серафин, секретарка, п-ні Кароліна Борщевська, касієрка, і референтки — п-ні Е. Дорош сусп. опіки, п-ні Іванна Бенцаль пресова і п-ні Юлія Пішак господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 32 членки і щомісяця відбуває свої сходи. На СКВУ вислав дві представниці, є членом Об'єднаного Комітету м. Нью Йорку.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував такі імпрези — Свячене, прогульку на День Батька, два чайні вечори з бінгом і св. Миколая. Брав участь у починах Окр. Ради та в імпрезах інших Відділів СУА.

в) Сусп. опіка: Референтки відвідують хворих по домах і в шпиталях. Відділ вислав дві пакки українцям у Польщі.

г) Фінансова: Відділ мав 746 дол. приходу і 557 дол. розходу.

Нова Управа: п-ні Анна Кізіма, голова, п-ні Іванна Бенцаль, заступниця, п-ні Софія Серафин, рек. секретарка, пп. Юлія Федорович і Розалія Мацук, кор. секретарки, п-ні Кароліна Борщевська, касієрка. Референтками стали — п-ні Таня Сиротюк організаційною, пп. Ксеня Баб'як, Єва Дорош, Євдокія Лектей сусп. опіки, п-ні Іванна Бенцаль пресовою, п-ні Юлія Пішак господарською. П-ні Емілія Корнат почесна голова, п-ні Марія Ленчук почесна членка.

Контр. Комісія: пп. Юлія Федорович, Егнес Ярема, Анна Гивель.

Софія Серафин, секретарка

НАШЕ ЖИТТЯ — ТРАВЕНЬ, 1968

З ювілею 8 Відділу СУА на Бронксі, Н. Й.:

Сидять зправа до ліва: Леора Дуда, Анна Бродин, Олена Лотоцька, почесна голова СУА, Розалія Федьків, голова Відділу, Франка Турянська, Єва Корпало, Катерина Москалик, Катерина Влох. — Стоять зправа до ліва: Олена Вус, Ольга Діба, Софія Штига, Анна Свенсон, Катерина Охманович, Анна Рудмин, Ірина Крамарчук, Наталя Чапленко, Ольга Химчук, Павлина Підуста. — Бракують на світліні: Анна Морозович, почесна голова Відділу, Харитина Олиник, Анна Олійник, Єва Пут'як, Єва Хомів, Марія Кончак.

From the 40th anniversary of UNWLA Branch 8 in Bronx, N. Y.

БРОНКС, Н. Й.

40-ліття 8 Відділу СУА

Дня 22. жовтня 1967 свято розпочалося Службою Божою за здоров'я членок, а панахиду за померлих відправлено 3. грудня 1967 р.

По Службі Божій усі членки зішлись в залі і засіли при гарно прибраних столах. Коли ввійшла на залю п-ні Олена Лотоцька, почесна голова СУА, всі встали й її оваційно привітали. Голова Відділу п-ні Р. Федьків привітала її й обдарувала китицею троянд. Потім прибули — о. Сотер Голик, парох церкви св. Покрови й о. Іван Кузьмач із Глен Кову, а на кінці п-ні Оксана Рак, голова Окружної Ради СУА.

Голова Відділу привітала всіх і попросила о. пароха провести молитву. Потім передала провід гостини д-р Ірині Крамарчук. Коли гості спожили смачний обід, почалась мистецька програма. Вона складалась із деклямацій „Не знаю Тебе, Україно“ Меланії Кравців, „Як покличеш мене, Україно“ В. Самійленка (п-на Надя Діба) та гри на гармонії „Рушничок“ та „Італійське танго“. Співачка Наталя Худа відспівала „Віють вітри“ й „Ой, казала мені мати“ муз. Лисенка при супроводі п. Термардо. Ці виступи нагороджено рясними оплесками.

Зчерги п-ні Єва Корпало відчитала історію 8 Відділу СУА. Коли заснувався 8 Відділ у 1927 р. — це була перша жіноча організація на Бронксі. Перші чотири роки праця йшла дуже справно. Жіноцтво горнулося до праці, а чоловіки допомагали. За ті 4 роки вислано до Краю 1,000 дол. Тут треба згадати членок Управи з того часу: Марія Пацьорко, голова, Аполонія Дзюма, заступниця, далі Катерина Дроздик, голова, а Сабіна Андрущин, заступниця, Єва Хомів, секретарка, Марія Бобецька, заступниця.

Потім членства шораз більше прибувало, а в 1934 р. Відділ начислював 83 членки. Відділ невтомно працював, щоб роздобути гроша, влаштував віча і збирав гроші під церквою. А коли в 1945 р. заснувався ЗУАДКомітет, то Відділ дав велику поміч у висиланні оягу. У цілому Відділ мав за 40 років 19,758 дол. приходу, а 17,641 дол. розходу.

Зчерги представниці Відділів склали привіти. Це були пп. Катерина Пелешок і Наталя Хоманчук (1 Відділ), пп. Іванна Бенцаль і Баршевська (4 Відд.), п-ні Марія Ржепеська (64 Відд.), п-ні Розалія Полчій (72 Відд.), п-ні Марія Васьків (82 Відд.). Сердечною промовою привітала Відділ п-ні Олена Лотоцька, що нагадала всім

працьовитий пройдений шлях. Своєю рукою вона удекорувала членок, що 40 літ витривали при праці. Це були пп. Анна Морозович, Катерина Москалик і Франка Турянська.

На кінці голова Відділу п-ні Розалія Федьків подякувала Всч. Отцям, п-ні Олені Лотоцькій та виконавцям програми, як і іншим присутнім за участь. Ще довго гуторили членки при столах та ділились спогадами.

Єва Корпало

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні збори 10 Відділу СУА ім. Лесі Українки

Дата: 10. березня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Наталія Лопатинська молитвою і привітала п-ні Лідію Дяченко, голову Окружної Ради СУА.

Звіти Управи зложили всі її члени.

Контр. Комісія ствердила, що книги Відділу є в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолютії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Н. Лопатинська, голова, пп. Р. Матла і Д. Гарасевич, заступниці, п-ні П. Гандзяк, секретарка, п-ні О. Утриско, касієрка. Референтками стали — пп. О. Гайдучок і

П. Онуферко організаційними, пп. О. Когович і З. Терлецька культ.-освітніми, пп. О. Рудакевич і Н. Когович імпрезовими, пп. І. Петрівська і Н. Чубата виховними, пп. С. Шумська, Н. Прокопович, Н. Матківська і Н. Пирська сусп. опіки, п-ні З. Терлецька пресовою, пп. Б. Макух, О. Лихо і Н. Коліняк господарськими.

Контр. Комісія: пп. О. Шиприкевич, М. Федорків і П. Мельник.

З. Терлецька
пресова референтка

МАЯМІ, ФЛОРІДА

Свято Героїнь 17 Відділу СУА ім. О. Теліги

Свято відбулося дня 31. березня ц. р., в залі Укр. Амер. Клубу. На сцені виднів образ Ольги Басараб, прикрашений вишиваним рушником та червоними трояндами. Голова Відділу п-ні А. Рій відкрила свято та попросила присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять наших Жінок-Героїнь. Вступне слово виголосила п-ні Е. Остап'юк, культ.-осв. референтка Відділу, яка й провела дальшою програмою свята.

З черги виступив хор „Веселка“ під керівництвом п-ні О. Павлової, що відспівав пісні „Мати Божа“ й „О, Україно“. Про українських Жінок-Героїнь виголосила реферат голова Укр. Жіночої Допомогової Організації п-ні О. Томашівська. Останньою точкою першої частини програми був виступ молодого талановитого віртуоза-піаніста Богдана Спаркача, учня місцевої школи українознавства. Він виконав на фортепіані Миколи Лисенка варіації на тему нар. пісні „Без тебе Олесю“, Шопена „Імпромпту“ та Бетовена „Патетичну сонату“. Присутні нагородили його бурхливими оплесками.

Другу частину свята розпочали Маруся й Івась Русини грою на скрипці. Вони виконали кілька народніх пісень, при чому Маруся співала теж сольно. Слідуючою точкою була деклямація Марусі й Михася Пацаїв, учнів школи українознавства, що гарно віддеклямували вірші „Присяга в поклоні Героїням“. Хор „Веселка“ відспівав „Гей, у лузі червона калина“ і „Боже Великий, Єдиний“. П-ні Е. Остап'юк прочитала вірш О. Грицяя „У свято роковин геройської смерті Ольги Басараб“. Свято закінчено національним гімном. Голова п-ні А. Рій подякува-

ла щиро всім виконавцям програми і гостям за участь у святі.

Е. Остап'юк
пресова референтка

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Річні збори 24 Відділу СУА

Дата: 21. січня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Катерина Соснецька.

Президія: п-ні Ірина Левицька, голова, п-ні Іванна Коваль, секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ щомісяця відбував ширші сходи. Окрім того відбувались засідання Управи. Прибуло 6 нових членок. Відділ взяв участь у Жіночій Сесії СКВУ та у відкритті Музею Нар. Творчости. Влаштовано 35-літній ювілей Відділу з програмою своїми силами.

б) Культурно-освітня й імпрезова: Вшановано пам'ять Жінок-Героїнь, а на інших сходах поета Т. Шевченка. Демонстровано фільм про недугу лістряка. В День Матері була спільна участь у Богослуженні. Влаштовано прогульку до Філядельфії, щоб оглянути нову катедру. Перед святами проведено Базар.

в) Сусп. Опіка: Проведено збірку на Фонд „Мати й Дитина“ для підтримки українського шкільництва в Бельгії. Референтка відвідувала хворих.

Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Катерина Соснецька, голова, пп. Олександра Когут і Анна Гнатюк, заступниці, п-ні Юлія Полянська, секретарка, п-ні Ольга Левчик, касієрка. Референтками стали — п-ні Марія Хитра сусп. опіки та Фонду „Мати й Дитина“, п-ні Ірина Левицька пресовою, пп. Анастасія Гриб, П. Юрчак, А. Гоман і Л. Ватралик господарськими, пп. М. Фіцула, М. Френкевич, А. Слободян і А. Славів відвідувачками хворих.

Контр. Комісія: пп. Анна Кемпа, С. Присяжна й Ольга Граб.

У кінцевому слові п-ні К. Соснецька, голова, заохотила членок до дальшої праці. Молитвою та перекусом закінчено збори.

І. Левицька
пресова референтка

**ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ
ХОЧ О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?**

ДІТРОЙТ, МИШ.

Святочні сходи в честь Жінок-Героїнь

Дня 11. лютого 1968 р. заходом 23 Відділу СУА о. В. Руцький відправив Службу Божу за упокій душі бл. п. Ольги Басараб. Гарно співав хор під диригентурою К. Цепенди. Членки Відділу стояли в жалобних відзнаках посередині церкви св. Івана Хрестителя.

По закінченні церковної відправи членки й гості зійшлися в шкільній аудиторії. Програму святочних сходи відкрила голова п-ні Марія Честух. Усі присутні відспівали „Боже великий“, а потім вислухали доповідь на тему жінки-героїні, що її опрацювала й виголосила п-ні Катерина Хом'як, подаючи зокрема життєпис патронки Відділу бл. п. Ольги Басараб. На закінчення всі вшанували її пам'ять однохвилинною мовчанкою.

Зчерги слідували деклямації. Вірші „На могилу О. Басараб“, „Могила“, „На вічну пам'ять“ виголосили зі зрозумінням членки К. Палер, Д. Сеньків і А. Королишин. Потім усі відспівали пісню „О, Україно“ та гімн СУА. Слідував обід, що його приготувала голова Комітету Підприємств п-ні Павліна Боднар та членки пп. В. Гардій і К. Ратушняк. Отець В. Яремак провів молитву.

По обіді п-ні М. Честух покликкала до слова п-ні Анастасію Вокер, містоголову Централі і п-ні Ольгу Перецьку, містоголову Окр. Ради. Обидві представниці висловили Відділові признання за вшанування своєї патронки та за доволітню працю. Ще промовляла п-ні М. Ясінська, довголітня голова Відділу, та побажала всього добра в майбутньому. На кінець промовив о. В. Яремак, згадуючи численні жертви наших визвольних змагань та закінчив святочні сходи молитвою. Голова п-ні Честух подякувала всім, що причинились до цього свята.

Частину приходу зі святочних сходи у сумі 25 дол. Відділ пожертвував на пресовий фонд Н. Життя.

А. К., пресова референтка

ШИКАГО, ІЛЛ.

Річні збори 29 Відділу СУА

Дата: 6. грудня 1967 і 10. січня 1968.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Дарія Маркус.

Президія: п-ні М. Наваринська, голова, п-ні І. Кузик, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні Д. Маркусь, голова, п-ні М. Боднарук, заступниця, п-ні Н. Каспрік, секретарка, п-ні М. Лесейко, скарбничка, та референтки — п-ні Т. Рейнарівч організаційна, п-ні Л. Палій культ.-освітня, п-ні Л. В'юн виховна, п-ні Л. Кокорудз пресова, п-ні С. Салдан господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 8 ширших сходин і 13 засідань Управи. Брав активну участь у всіх починах Окружної Ради.

б) Культ.-освітня: На ширших сходинах були виголошені такі доповіді: „Творчість Архипенка“, ілюстрована прозірками (мисткиня А. Оленська-Петришин), „Українські сучасні письменниці“ (письменниця Ганна Черинь). Крім того відбулась гутірка про Різдвяні звичаї, а по вакаціях членки ділились своїми вакаційними спогадами. В лютому Відділ улаштував дуже милу вечірку для членок, їх чоловіків та запрошених гостей. Відділ взяв участь у Святі Жінки-Героїні.

в) Виховна: На перше місце висуваються всі, сьогодні вже традиційні, імпреди — дитяча „вишивана“ забава в травні й „маскарада“ в листопаді. У програму першої входили такі точки: спільна мелодеклямація в честь матері, виступ дітей із Світлички та вивід гагілок. Маскова забава відбулась під моттом „У лісовому царстві“ і треба признати, що чудові костюми дітей відповідали тій темі. Програму цієї забави рівнож вповнили виступи дітей. Діти передшкілля під керівництвом бл. п. Марії Яримович вивели сценку „Осінь“, а діти Світлички під керівництвом п-ні О. Ковальської виконали вільноручні вправи до пісні „Очайдушки“.

На ширших сходинах Відділу п-ні К. Паліїв виголосила доповідь н. т. „Виховна проблематика напередодні СКВУ“. Ця ж доповідниця провела на спеціальних сходинах гутірку про виховні іграшки та можливості їх продукції.

Найважливішим виховним завданням нашого Відділу є Дитяча Світличка, що існує вже 8-ий рік. Наша Світличка приймає дітей від 3—5 років. У минулому діловому році нам удалося до деякої міри підвищити рівень нашої праці в садку. При кінці вересня м. р. Світличка перенеслася до більш відповідного приміщення у новій домівці Пласту, що вможливило

відбування зайнять двічі в тиждні. Кожної суботи й середі їх провадить від 10—1 год. кваліфікована вчителька п-ні О. Ковальська. Пані з Відділу по черзі відбувають джур, а крім того в минулому році пощастило нам знайти постійну допоміжну силу в особі п-ни О. Яримович. У програмі зайнять обмежується забаву іграшками, а більше уваги приділюється казці, пісні, віршикові, як засобам, що збагачують мову. Як у минулих роках, так і цього року на терені Світлички відбуло ряд невеликих імпред, як Свято Матері, закінчення навчального року, Гостину св. Миколая.

З інших виховних починів Відділу слід згадати, що в минулому році зорганізовано групу дітей, яка ходила з колядою. Окрім того за ініціативою і заходами минулорічної містоголови п-ні Марійки Боднарук зорганізовано передшкілля при місцевій Школі Українознавства. (Більше про те передшкілля напишемо в скремому дописі).

г) Пресова: Дописи та оголошення з діяльності Відділу були поміщені в обох місцевих тижневиках та в радіопередачі п-ва Самбірських. Один довший допис був у Н. Ж.

г) Господарська: На всіх сходинах подається каву й солодке, а на імпредзах Відділу — добірний буфет.

е) Фінансова: На кінець звітного року в касі Відділу було 124.00 дол., а в касі Світлички 1,226.00 дол., разом 1,350.00 дол.

Контр. Комісія: Іменем її промовила п-ні Віра Маркевич, ствердила, що книги знайдено в порядку і поставила внесок уділити абсолюторію уступаючій Управі. Внесок прийнято односторонно.

Нова Управа: п-ні М. Боднарук, голова, п-ні М. Наваринська, заступниця, п-ні І. Кузик, рек. секретарка, п-ні Е. Палій, кор. секретарка, п-ні Т. Дутко, скарбничка. Референтками стали: п-ні Г. Грушецька організаційною, п-ні Е. Вишницька культ.-освітньою, п-ні Х. Плав'юк передшкілля, п-ні О. Андрушко сусп. опіки, п-ні О. Роздольська пресовою, п-ні В. Трошук господарською. До Виховної Ради Відділу вибрано — п-ні Н. Каспрік на голову, пп. Л. Мицик і Марту Білинську на членок.

Контр. Комісія: п-ні Д. Маркусь, голова, пп. С. Салдан і Л. Дяків, члени.

Збори закрила нововибрана голова. Опісля відбулася дружня перекуса,

що мала дуже сердечний настрій. На закінчення присутні проспівали кілька колядок.

Оксана Роздольська
пресова референтка

РОСФОРД, ОГАЙО

З діяльності 31 Відділу СУА ім. О. Завісної

Звіт із Просфори. Дня 28. січня 1968 року наш Відділ приготував просфору й обід у залі під церквою св. Михаїла в Росфорді.

Всі Союзянки доложили якнайбільше старань, щоб були українські традиційні страви з кутею включно. Приготували все власними коштами, як страви, так і печиво.

При засвічених свічках о. Лев Білос поблагословив просфору і по коляді „Бог предвічний“ присутні засіли до гарно накритих столів. Голова п-ні Ірина Гнатчук у кількох теплих словах привітала гостей і згадала про тих у Рідному Краю, що не мають змоги засісти до спільної Просфори.

Великою нагородою за жертвенність і працю Союзянок було вдоволення присутніх, які ще довго гуторили при каві й солодкім.

Неоніла Когут, секр.

МІЛВОКИ, ВІСК.

Річні збори 51 Відділу СУА ім. Олени Теліги

Дата: 10. березня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Софія Хамуляк.

Президія: п-ні Мирослава Цибрівська, голова і п-ні Марія Пискір, секретарка зборів.

Звіти Управи зложили: п-ні Софія Хамуляк, голова, п-ні Софія Сабат, касієрка, і референтки: п-ні Лідія Олексюк культ.-освітня й імпредова, пп. Ярослава Пискір і Антоніна Кузьмінська господарські.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начисляє 22 членки. Відбув 4 ширші сходини. Делегація Відділу взяла участь у відкритті домівки Окр. Ради СУА в Шикаго.

б) Культурно-освітня й імпредова: Влаштовано Свято Героїнь. Хор Відділу взяв участь у ювілейному святкуванні 50-ліття Української Нац. Революції та 25-ліття УПА.

в) Виховна: Відділ улаштував Свято Матері.

г) Господарська: Влаштовано пік-

нік. Триденна участь у „Фолкфері“, де Відділ мав кухню-кіоск. Приладжувано чай та солодке на кожні сходи.

Контр. Комісія в складі пп. Марії Федишин та Катерини Яремко ствердила, що книговодство Відділу є в порядку і запропонувала уділення абсолюторії, що й збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Пискір, голова, п-ні Еля Ван ден Гойвел, заступниця, п-ні Мирослава Цибрівська, секретарка; референтки — п-ні Лідія Олексюк культ.-освітня й імпрезова, пп. Софія Хамуляк і Анастасія Попович сусп. опіка, пп. Ярослава Пискір і Антоніна Кузьмінська господарські.

Контр. Комісія: пп. Катерина Яремко і Пріся Тишинська.

Нововибрана голова подякувала за довір'я та поділилась думками про майбутні можливості праці. Тим закінчилась офіційна частина зборів. Відтак за чайком провели членки ще деякий час на дружній розмові.

М. Пискір
секретарка зборів

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свят-Вечір двох Відділів СУА

Два Відділи — 56 і 63 — разом відсвяткували Різдво Христове, нав'язуючи до ще так недавнього Світового Конгресу Вільних Українців.

Свят-Вечір розпочав молитвою о. Лотоцький, парох церкви Непор. Зачаття у Гемтремку, а п-ні Оля Захарій, голова 63 Відділу, привітала всіх членок, розділила просфору з ними та побажала всім здоров'я у майбутньому. По традиційній куті, узварі й солодкім почалась мистецька частина. Її провадила п-ні Одарка Витвицька, культ.-освітня референтка 63 Відділу.

Голова 56 Відділу п-ні Ярослава Сена подякувала членкам 63 Відділу за гостину та висловила побажання дальшої співпраці між Відділами для добра української спільноти в Дітройті. Дуже цікаві думки подала у своєму слові п-ні Дарія Бойчук, з'ясовуючи ролі жінки в українській спільноті, її ціль, її працю, її завдання, особливо після СКВУ.

Великою несподіванкою для присутніх були колядники з-поміж членства 63 Відділу, що колядували в народніх строях.

Б. Савчук
пресова референтка

Дитячий Гурток Книголюбів при 82 Відділі СУА:

У другому ряді направо опікунка Гуртка виховна реф. п-ні І. Іванчишин, Children's Book Club of UNWLA Branch 82 in Bronx, N. Y.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

З діяльності 66 Відділу СУА ім. Олени Кисілевської

Першою імпрезою після вакаційної перерви була **дитяча костюмова забава**, яку Відділ улаштував 22. жовтня 1967 р. Участь у забаві взяло около 40 дітей. Більшість виступила в гарних костюмах. Гри і забави з дітьми перевела п-ні Н. Траян. Була теж смачна перекуска та солодке, а подбала про те п-ні С. Березицька. Під кінець відбулась льотерійна розгра забавок та іншого дитячого краму, подарованого членками на ту ціль. Імпреза була вдала завдяки заходам п-ні З. Салевич-Де Франко та членкам, що їй у тому допомагали.

В листопаді проведено збірку і **висилку одягу** до Польщі. Вислано 18 пакунків, з того один в Україну.

В грудні 1967 р. мали ми двічі **продаж печива та передсвяточний базар**. Це скріпило нашу касу так, що ми могли зложити деякі пожертви, а саме: на будову церкви в Аргентині 100 дол., на місцеву укр. кат. церкву 100 дол., на СКВУ 50 дол., на ФКУ 50 дол., на Осередок НТШ у Сарселі 50 дол., на УВАН 25 дол., на Інвалідів у Німеччині 25 дол., на пресовий фонд Н. Ж. 10 дол., на Музей Нар. Творчости в Нью Йорку 10 дол.

Діловий рік Відділ закінчив традиційним **Святом Просфори**, що відбулося 4. лютого 1968 р. До просторої залі з гарно накритими столами зійшлося біля 50-ти осіб. Вечера поча-

лась колядсю „Бог Предвічний“, що її відспівали присутні, а о. монсіньор Стах поблагословив страви. Усі засіли до столів, де зараз з'явилися смачні українські страви.

У мистецькій частині грою на фортепіані пописувались панни Люба Гіна та Марта й Єва Черни. Після привітів і промов слово припало голові п-ні Яхницькій, яка закликала присутніх причинитись до збірки для хворих у Гавтінгу, яку рік-річно Відділ проводить. Збірка дала 122 дол., яку переслано до Централі. Голова подякувала членкам, що трудилися коло гостини з невтомною п-ні С. Березицькою на чолі.

Анна Кузьо

БРОНКС, Н. Й.

Закінчення першого року діяльності Дитячого Гуртка Книголюбів

З нагоди закінчення першого року діяльності Дитячий Гурток Книголюбів при 82 Відділі СУА відбув святковий сходина й зустріч з поетом Леонідом Полтавою дня 4. лютого ц. р. Це вже третій прилюдний виступ Гуртка.

Сходина відкрила опікунка Гуртка вих. референтка Відділу п-ні І. Іванчишин, познайомивши зібраних з виховними цілями, завданнями й програмою Гуртка та з засобами їх здійснювання. Одним із найважливіших засобів є спільне читання й обговорювання прочитаного. Члени Гуртка влаш-

(Докінчення на обгортці)

Марія Павлівна Юркевич

СПРОБА ЖИТТЄПИСУ

Марія Павлівна Юркевич, родом Білякова, народилась у 1883 р. на Чернігівщині, у старовинному козацькому городі Ніжині. Серед розлогих рівнин Ніжин увесь тонув у садах і таким був ще в кінці 19. століття.

Батько Марії Білякової, чи Марусі, як її вдома називали, був урядовець. Родина не була заможна, але батьки старались усім дітям, двом синам і чотирьом дочкам, дати освіту. Коли Маруся була в 6 класі гімназії, ще молодою померла її мати Ольга Іванівна. Це було перше тяжке горе в їх родині. Батько її, Павло Євстафович, не мав на молоденьку Марусю великого впливу. Але радісні спомини залишились про дім бабуні по матері, яка мала садибу в с. Плоске біля Ніжина. Старосвітський просторий дім оживав улітку від галасу молодих голосів. Було весело, була зворушлива гостинність, коли „все для гостей“. Навколо Плоского були „місця з голосним історичним іменням“¹ — „Батурин славний“,² історичний Конотоп, недалеко курорт Качанівка, де до маєтку Г. С. Тарнавського приїздили Марко Вовчок, Микола Гоголь, Тарас Шевченко, В. Штернберг, де Рєпін малював фрагменти до картини „Запорожці пишуть лист до турецького сул-

тана“. На схід Путивль, Глухів, на захід старовинний Чернігів. Села навколо великі, мальовничі, між ними яри, долини рік, гаї і сади. Сила садів. Молодь веселилась, танцювала, влаштовувала пікніки, де грали у різні гри; багато читали. Мали вже свої проблеми, що їх жвало обговорювали. А старі дивилися, як „незнайома молоде покоління з онуків та правнуків веселилося, співало, гомоніло“.³

В Ніжині 18-літня Маруся Білякова заприятелювала з молодим учителем В'ячеславом Лашенком, тодішнім головою місцевої української громади. Гарненька, здорова, рум'яна дівчина з живими темними очима, цікава передусім тим, що її саму все цікавить — все багатобарвне життя, на порозі якого вона стоїть. Через 68 років він згадує її в листі з Чехословаччини: „Це була чула хороша людина. Раз добром налите серце ввік не прохолоне“.⁴

Ніжин був у той час не сонною провінцією, хоч може були й там деякі немощені вулиці. У Ніжині зпочатком 19. ст. князь Безбородько заложив Ліцей, в якому вчилися Гоголь, Гребінка, Глібов, маляр І. Сошенко, до якого приїздив Шевченко. У тинистому інститутському парку збиралось ба-

¹ Д. Дорошенко.

² Т. Шевченко „Великий льох“.

³ Т. Осьмачка „Старший боярин“.

⁴ Т. Шевченко.

Родинна світлина сім'ї Білякових:

Марія Павлівна (перша від права) в оточенні сестер і братів.

Family picture of Maria Bilakova Yurkevych, noted Ukrainian pedagog

Марії Павлівні Юркевич

Маріє Павлівно! Вже більше не зустріню

Тебе, учителю і друже мій...
Ти відбула в незнану нам країну
На вічний і заслужений спокій.

Пски живу, я згадувати буду
Любов'ю повні очі молоді:
Таких очей лукавство і облуда
Бояться, як злочинець на суді.

Тепер до кого ж будуть на розмову
Летіти зграї юних ластів'ят?..
Ти вчила їх любити рідну мову,
Змагатись за новий державний лад
На вільній незалежній Україні,
Щоб там лунали співи солов'їні...

І ті слова Твої вrostалися, як зёрно
В дитячі душі й полум'ям цвіли.
Наперекір ворожим гострим тернам
Думки злетять, як вільні соколи...

Хоч Ти пішла, з Тобою нерозлучні
Лишаються дочки Твої й сини.
Вже піросли Твої колишні учні,
Й Твої діла довершують вони.

Ганна Черінь

гато молоді, всі хором співали українські пісні.

Маруся Білякова, закінчивши гімназію, забажала далі вчитись. Вона їде до Петербургу і записується на Вищі Жіночі Курси проф. Лєсгафта. Петро Франнович Лєсгафт читав лекції анатомії в Петербурзькому університеті і багато писав у ділянці анатомії й антропології, заснував біологічний музей і Вищі Жіночі Курси. Вони були на високому рівні і навчання там тривало 4 роки. Давали цілий курс природознавства у сполучі з педагогією. Проф. Лєсгафт вкладав у свої лекції весь свій великий педагогічний досвід і давав не тільки знання, але й світогляд. Він помітив у своєї студентки Марусі Білякової живий інтерес до студій і по-батьківськи до неї ставився. Мав на неї великий вплив і став її „учителем життя“. Почав доручати їй різні завдання і приватні лекції. Далше тих лекцій було щораз більше і з них вже сама могла себе утримувати. В той час мала вже більші знайомства серед студентської молоді. На Жіночих Курсах із нею вчилися Марія Кучерявенко (пізніше дружина Б. Мартоса), Уст'янович і інші.

Родина світлина сім'ї Білякових:

Перед хагою бабуні. Довкруги неї згуртувались унуки.

Another family picture of Maria Yurkevych

У 1905 р. Маруся Білякова повернулася в Україну з наміром --- влаштувати літній майдан для дітей. „Нас, випускників Вищих Курсів проф. Лесгафта“ згадувала потім Марія Павлівна, „заохочували провадити роботу з дітьми на міських майданах. І ось я провела одне літо з таким завданням: гуртувати дітвору для рухливих ігор і зайнять“.

Того ж року вона познайомилась із Настею Грінченко і часто відвідувала їх родину. З їх мешкання був гарний вигляд на місто, а зокрема на залізницю. „Ми любили з Настею спостерігати поїзди, бо кожна з нас тягнуло у світ“.

Молоді дівчата не були байдужі до політичних течій, що тоді масово захоплювали молодь. Маруся Білякова ще в Ніжині знала про українські громади. Д. Дорошенко в „Мої спомини про давнє минуле“ пише, що в той час Ніжин був осередком доволі розвиненого українського руху. І дівчина вже звідтіля вивезла здорове почуття патріотизму. А перебування впродовж кількох років у студентських колах Петербургу, де Українська Студентська Громада в 1903 р. приєдналась до Української Революційної Партії, а сама партія перетворилась в Українську Соціал-Демократичну Партію, втягло її до політичної дії. І коли на пе-

реломі 1905/6 рр. через Україну прокотилася хвиля арештів, зачіпаючи найбільше молодь, заарештували Настю Грінченко і Марусю Білякову. Сиділи згодом у тій самій камері. У тодішньому тюремному режимі політичні в'язні були відділені від уголовних.

„Яка це була тюрма, коли порівняти з тим, що настало за большевицьких часів! — згадувала пізніше Марія Павлівна. — Щодня тюремний староста, вибраний політичними для переговорів з тюремним начальством, обходив і збирав зажалення. Тоді то через нього передавались записки і відбиралась пошта“. На папірцях проводились цілі партійно-політичні дискусії, приходили розпорядження. Можна було читати чи вчитись досхочу. А ввечері починались співи. „У нас із Настею були добрі голоси і з чоловічого корпусу тюрми кликали нас співати. І ми давали такий вечірній концерт для розваги наших товаришів“.

Маруся Білякова швидко по звільненні з в'язниці вийшла заміж. Сталось, як у балладі Карла Яроміра Ербена: минув рік і одна з двох приятельок „сорочечки шие“, а друга чорною землею вкрита. Чоловік Марії Павлівни, Левко Юркевич, був син відомого лікаря і філантропа, одного з тих

„поляків українського походження або українців польської культури“, що подібно, як Рильські, примкнули до українського берега. Був дуже ліберальний і свідомий українець. Марія Павлівна потім його добре згадувала. Її свекруха мала великий маєток на Київщині по сусідству з Романівкою Рильських, де вся родина проводила літо, а доктор часто і зимував. В родині найбільше люблений був Левко, єдиний їх син, а то все були дочки. Він з молодечих літ захопився революційною діяльністю, належав до Соц. Демокр. Партії. Разом із чоловіком і вона переймалась революційними справами. Через загрозу переслідувань з боку царського уряду Левко Юркевич був примушений виїхати за кордон і з ним поїхала його молода дружина. А вневдовзі до них у Парижі приєдналась і його мати. Поїзд, на який колись Маруся Білякова дивилась із вікна з Настею Грінченко, завіз її далеко до оживлених берегів Сени, столиці тодішньої Європи.

Мати повернулася додому, а молодод пара переїхала до Швейцарії, де перебували в той час деякі відомі революціонери. Серед гостей охоче бував у них Левко Чикаленко і грав на віолончелі з її чоловіком. На гроші Левка Юркевича (а властиво його батька) видавали політичний журнал.

„Яка гарна була тоді Швейцарія“, згадувала потім Марія Павлівна. „В усьому достаток, без непотрібної метушні, крамничі солідні, без крикливих рекліам“. Вона любила з балкону дивитися на гори, на сине озеро. Багато думок хвилювало молоду душу, але думок бадьорих, радісних... Вже знала, що буде матір'ю.

Син народився в Женеві і назвали його Юрієм. Марію Павлівну захопили її материнські почуття й обов'язки.

Час минав. Хлопчик ріс здоровенький, але вона сумувала на чужині за Україною, за рідними. Дуже хотіла показати їм маленького сина. Врешті з дитиною вирушила в Україну, а чоловік мусив залишитись за кордоном. Через політичні причини не міг повернутись додому. Марія Павлівна побувала у Києві, в провінції у своїх рідних.

ПЕРШИЙ ЧОВЕН

(Докінчення зі ст. 22)

заглибину. Вони по черзі сідали й гребли руками, щоб прискорити її просування по воді. Незабаром почали вживати до того уламків дерева як весел. Сідали в колоду вдвох-утрьох і навчилися керувати нею.

Так був зроблений перший човен, що був гордістю й втіхою племені з великої печери. З часом вони навчилися перепливати річку і навіть плисти проти течії.

Таким чином день, коли відважний Канут упав з дерева у воду, був щасливим днем для цілого племені.

БРОНКС, Н. Й.

(Докінчення зі ст. 30)

штували змаг у читанні українських книжок. Перше місце в змагу здобула Сузанна Цегельська, прочитавши 52 книжки, друге Ганя Цегельська — 50 книжок, третє Марта Іванчишин — 48 книжок, четверте Ліда Стасів — 44 книжки. З нагоди цього змагу діти отримали в подарунок книжки — хто за пильність у читанні, хто для заохоти до посиленого читання. Книжкові нагороди уфундували окремі членки Відділу.

Програма сходити, яку подав голова Гуртка Юрко Раковський, почалася деклямацією шедрівки Леоніда Полтави „Пісня Василянки“ у виконанні Роксоляни Миськів. Мелодію до шедрівки, укладену композитором В. Овчаренком, відіграла на фортепіані Марта Кандюк.

У звіті секретарка Гуртка Марта Іванчишин подала, що Гурток відбув у діловому році 8 сходити, на яких прочитано й обговорено 11 книжок. Гурток має власну бібліотеку з 20 книжок. На видавничий фонд ОПДЛ Гурток зложив з каси 7 доларів.

Після ділових звітів старша група прочитала спільно оповідання Л. Полтави „Найменший вояк“, а молодша уривок з оповідання М. Вовчка „Сестричка Мелася“. Під час гутірки діти висловлювали свої читацькі уподобання — молодших дітей цікавить історична й біографічна тематика, фантастика й життя природи. Старші цікавляться науковою фантастикою, спортом і життям української молоді в різних країнах світу. Старші діти хотіли б мати загально-юнацький журнал.

Програму завершив виступ поета

Плекайте талант своєї дитини!

З кінцем шкільного року хочемо показати різні мистецькі вироби наших дітей. У своїх школах вони виконують рисунки, ліплення, проекти, що свідчать про їх здібності. Під наглядом батьків чи виховників вони вишивають чи пишуть писанки. З цим добре було б познайомити нашу громаду.

Тому плануємо Виставку Дитячої Творчості в Домі СУА. Вона відбудеться в часі 15.—23. червня 1968 р. Вироби дітей будемо приймати до 14. червня ц. р. в Домі СУА, 4936 Н. 13-та вулиця у Філядельфії.

ОКРУЖНА РАДА СУА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

З-ПОМІЖ ЧУЖИХ КНИЖОК

WORKERS' PARADISE LOST —
By Eugene Lyons; „ЗАГУБЛЕНИЙ РОБІТНИЧИЙ РАЙ“ — Е. Лайонса, відомого знавця Сов. Союзу.

В молодих роках автор захопився революцією в Росії. Коли він поїхав у Москву кореспондентом, то був там відомий, як симпатик сов. влади і тому мав доступ до всіх матеріалів, якими цікавився. Після детального ознайомлення з життям у СРСР, рожеві окуляри з нього спали і він побачив жакливу дійсність, яку і змалював у своїх творах.

У найновішій книжці, що вийшла саме в 50-ліття „безкровної“ (як залюбки її називають большевики) Жовтневої Революції, Лайонс розвіяв головні міти, якими Совети прикрилися півстоліття.

Сов. уряд намагається переконати світ, що він репрезентує народ, який його вибрав. Автор же, змальовуючи Кронштадське повстання моряків у 1921 р., заперечує це словами ген. Тухачевського, якого уряд послав здушити повстанський рух: „Це був не бій, а пекло. Я дивувався, звідки матроси брали сили боронитися з такою люттяю, як дикі звірі“. Ось так боронився народ від „любовної“ опіки „свого“ уряду.

Говорячи про колективізацію, Лайонс згадує розмову Сталіна з Черчилем, у якій „батько народів“ хвалився, що під час колективізації в Сов. Союзі загинуло більше людей, як під час II-ої світової війни.

Крок за кроком, спираючись на статистичні дані й факти, свідком яких він був, доводить автор, що жадних досягнень Совети не мають за 50 років, хоч на комуністичний жертвник склали мільйони невинних людських жертв.

Л. Д.

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва,

Леоніда Полтави. Він похвалив дітей за їхню працю й обіцяв передати їх побажання працівникам дитячої літератури. В авторському виступі поет прочитав віршик „Водиця-мандрівниця“, казочку про гусок, що санкувалися, казку про Діда Мороза й віршик „Два Петрики“. Відіграв також із звукозаписної стрічки партію дитячого хору зі своєї музичної п'єски „Вовк в овечій шкірі“, з музикою О. Стратичука. На закінчення виступу подарував до бібліотеки Гуртка свою нову книжку „Малий індіанець“ з ілюстраціями Якова Гніздовського.

Спільною знімкою й забавою закінчилася програма святочних сходити. Буфет був приготований господарськими референтками.

Запусний Вечір

На закінчення цьогорічного карнавалу імпрезова референтка п-ні Леся Кіршак приготувала 25. лютого ц. р. Запусний Вечір. Вона й проводила ним на перемену з проф. Михайлом Клезором. Програма вечора була повна веселих несподіванок, як деб'ют членок Відділу, парафразовані на весело вірші й народні пісні, достосовані відповідно до членок Відділу (уклад п-ні Мирослави Савчак, виконання дуєту в складі пп. О. Гентіш та О. Миськів, при фортепіановому супроводі п-ні Л. Котлярчук), „Сорока на плоті“ в подачі п-ні О. Гентіш та фейлетонова історія Відділу пера п-ні О. Лиско. Було теж льосування виграшів і танкова забава.

Великий успіх мав добірний буфет, улаштований господарською референтурою під проводом п-ні Софії Данилович.

Імпреза принесла поважний матеріальних успіх — понад 200 доларів.

Марія Барагура
пресова референтка
82-го Відділу СУА

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

Централа одержала

в часі від 21. березня до 6. травня
1968 на:

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 3 Нью Йорк	10.00
„ 27 Піттсбург	5.00
„ 28 Ньюарк	25.00
„ 31 Толідо-Росфорд	5.00
„ 64 Нью Йорк	25.00
„ 69 Лорейн	11.50
„ 70 Пассейк	5.00
„ 82 Бронкс	20.00

Ірина і Тарас Грушкевичі, Ді-тройт 15.00

По 10 дол.: Марія Васько, Марія й Іван Галушка, Нейсвіл, Іванна Яремко, Клівленд.

По 5 дол.: Стефанія Березецька, Шикаго, Сальомея Семотюк, Ванкувер, Наталія Кравчук, Нью Йорк, Марія Малевич, Піттсбург, Станіслава Захарійв, Нью Гейвен.

По 3 дол.: Анна Басюк, Шикаго, Ірина Кашубинська, Клівленд, Ольга Городиська, Клівленд.

По 2.50 дол.: Марія Ходновська, Ірвінгтон, Оксана Верига, Торонто.

По 2 дол.: Володимира Баслядинська, Клівленд, Ольга Гоевич, Шика-

го, Марія Овчинник, Ленсінг, Катерина Бук, Пассейк, Марія Рибак, Монреал, Анна Березовська, Дітройт, Дарія Ломницька, Вест Гемптон, Анастасія Кочан, Бронкс, С. Рекшинська, Нью Йорк.

По 1.80 дол.: Юлія Колос, Торонто.

По 1 дол.: Зиновія Кужіль, Рочестер, Софія Ліщинська, Шикаго, Олена Денисенко, Спокейн, Валентина Ермоленко, Міннеаполіс.

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 7 Акрон	15.00
„ 27 Піттсбург	5.00
„ 28 Ньюарк	15.00
„ 33 Клівленд	120.00
„ 43 Філядельфія	45.00
„ 47 Рочестер	60.00
„ 63 Дітройт	340.00
„ 64 Нью Йорк	45.00
„ 66 Нью Гейвен	33.00
„ 67 Перт Амбой	60.00
„ 82 Бронкс	20.00

Лев і Оріся Марків, Нью Гейвен	10.00
Оксана Демків, Філядельфія	10.00
Д-р Домна Ясінчук, Фінікс	5.00
Дарія Ціховляс-Горна, Лондон, Онт.	5.00
Марійська Дружина, Філядельфія	5.00
Марія Ходновська, Ірвінгтон	2.50

МУЗЕЙ СУА:

Від. 3 Нью Йорк	10.00
„ 7 Акрон	10.00
„ 28 Ньюарк	60.00
„ 59 Балтимор	100.00
„ 82 Бронкс	50.00

ФОНД „500“:

Від. 7 Акрон	15.00
Анна Чорній, Балтимор	5.00

ВКЛАДКА ДО УККА:

Від. 33 Клівленд	28.00
„ 41 Філядельфія	20.00
„ 54 Вілмінгтон	10.00

ФУНДАЦІЯ ДОМУ СУА:

Від. 63 Дітройт	100.00
„ 72 Нью Йорк	100.00

ДІМ СУА:

Олена Залізник, Філядельфія 40.00

ДІМ ДЛЯ СТАРШИХ:

М. В. Білосор і Наталія Коропецька, Мореставн 10.00

3 подякою

Ірина Качанівська, секретарка

Анна Сивуляк, касієрка

ЛИСТИ З В'ЄТНАМУ

Знов наспів лист-подяка з В'єтнаму до 11 Відділу СУА в Трентоні, Н. Дж. Лист прийнятий ширшою радістю з приводу одержаної посилки.

Мої дорогі!

Це пише Іван Мороз із В'єтнаму. Я вчора дістав Вашу посилку, що Ви мені послали. Я був дуже радий тому. Мабуть я Вас не знаю та хочу дуже подякувати. Все, що я дістав, дуже добре, особливо — паска. Вона така добра була, що я скінчив (з'їв) за один вечір. Я написав своїй мамі і просив, щоб вони Вам подзвонили й теж подякували.

Ще раз дякую за Вашу гарну посилку! Бай!

Іван Мороз

ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ У ДІТРОЙТІ

Гурток Книголюбів у Дітройті засновано ще в 1962 р. Першою його головою була п-ні Дарія Бойчук, а тепер очолює Гурток п-ні Одарка Витвицька. В останньому році Гурток прочитав Галини Журби „Годір Сокір“ і Уласа Самчука „На твердій землі“. Членки закупили для себе по 20 прим. обох книжок. Гурток улаштував виставку книжок на заході Дітройту, а голова п-ні Витвицька виголосила доповідь „Пізнаймо сучасних письменниць — Докію Гуменну, Галину Журбу, Патрицію Килину й Ліну Костенко“.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У січневому числі Н. Ж. подано помилково, що 60 Відділ СУА в Нью Гейвені вплатив на Фонд „Мати й Дитина“, а повинно бути — 66 Відділ СУА там же. За недогляд перепрошуємо.

У тому ж числі в ювілейному змагу за приєднання нових передплатниць подано прізвище Павлини Дорош, а повинно бути — Павлина Дереш. За недогляд перепрошуємо.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Збірка на пресовий фонд Н. Ж.

На річних зборах 48 Відділу СУА членки зібрали — по 1 дол.: Марія Баб'як, Лідія Дяченко, Антоніна Мицак, Анна Волчек, Олена Петрів, Олена Господаревська, Таня Господаревська, Анна Войтович, Текля Федорійчук, Марія Тимків, Марія Качмар, Джозефіна Ленчук, Катерина Марків, Леонтина Петрович, Ірина Кушнір, Надія Максим'юк, Марія Міджак, Таціянна Готчишин, Анна Костик, Франка Кравченко, Катерина Стефанів, Марія Абрам, Анна Прядка, Іванна Пенкальська, Анна Посполита. Разом зібрано 25.50 дол. Шире Спасибі!

Коли в Вашій місцевості немає Відділу СУА, зберіть гурт жінок, щоб його заснувати. Для цього потрібно 10 одиниць, що хочуть жити організованим життям.